

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**Vývoj struktury družstev extraligy žen v basketbalu od
roku 1998 do roku 2011 a její dopad na basketbal v ČR**
(Bakalářská práce)

Autor práce: Petr Novotný, Tělesná výchova a sport

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

České Budějovice, 2012

UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA
PEDAGOGICAL FACULTY
DEPARTMENT OF SPORTS STUDIES

**Development of the Team Structure in Women's Top
Basketball Competition from the Year 1998 to 2011
and Its Impact on Basketball in the Czech Republic
(graduation theses)**

Author: Petr Novotný
Supervisor: Doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

České Budějovice, 2012

Bibliografická identifikace

Název bakalářské práce: Vývoj struktury družstev extraligy žen v basketbalu od roku 1998 do roku 2011 a její dopad na basketbal v ČR

Jméno a příjmení autora: Petr Novotný

Studijní obor: Tělesná výchova a sport (jednooborové)

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí bakalářské práce: Doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2012

Abstrakt: Tato bakalářská práce se zabývá problematikou vývoje národnostních struktur basketbalových družstev v ženské nejvyšší basketbalové soutěži – ŽBL od sezony 1998/1999 do ročníku 2010/2011 a jejím cílem je zmapování těchto tendencí. Soubor sledovaný hráček extraligy byl rozdělen do tří kategorií (české hráčky do 20 let, cizinky, české hráčky nad 20 let) a zároveň byly stanoveny sledované charakteristiky (počet hráček, počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, koeficient užitečnosti). Pomocí analýzy technických zápisů a využitím srovnávací metody a základních statistických metod, mapujeme situaci v českém ženském basketbalu. Potvrdily se nám všechny 3 stanovené hypotézy - nárůstu hráček z ciziny a jejich vliv na extraligové soutěžní zápasy, snížení statistických údajů u českých hráček do 20 let a zvýšené zastoupení cizinek ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u nejlepších hráček po každém odehraném ročníku. Tato práce ukázala, že hlavní roli v ženské nejvyšší basketbalové soutěži tvoří české hráčky starší 20 let.

Klíčová slova: Basketbal, sportovní trénink, výživa, regenerace, únava, cizinky, extraliga ŽBL, technický zápis, zvláštnosti sportovního tréninku žen

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: Development of the Team Structure in Women's Top Basketball Competition from the Year 1998 to 2011 and Its Impact on Basketball in the Czech Republic

Author's first name and surname: Petr Novotný

Field of study: Physical education and sport

Department: Department of Sports studies

Supervisor: Doc. PaedDr. Emil Řepka, CSc.

The year of presentation: 2012

Abstract: This thesis deals with the development of national structures of basketball teams in the women's top basketball competition - ZBL from the season 1998/1999 to the year 2010/2011. The goal is to monitor the trends here. The file of the monitored final league players was divided into three categories (Czech players up to 20 years, foreign players, Czech players over 20 years) and simultaneously the observed characteristics (number of female players, number of minutes played, points scored, validity) were defined. By analyzing technical entries and using the comparative method and basic statistical methods, the author monitors the situation in the Czech women's basketball. All 3 hypotheses were confirmed - the increase in foreign female players and their effect on the matches of the top women's competition, reduction of statistical data in the Czech female players up to 20 years, and the increased number of foreign female players in reported statistics (minutes played, points scored, validity) after each played year. This work has proved that the main role in the top women's basketball competition is represented by Czech players over 20 years.

Keywords: Basketball, sports training, nutrition, regeneration, fatigue, foreigner, extra league ŽBL, technical register, specificities of women training,

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

.....

Datum

.....

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce panu Doc. PaedDr. Emilu Řepkovi, CSc., za ochotu, se kterou ke mně vždy přistupoval a za cenné rady, které mi při vytváření této práce dával.

Petr Novotný

1	ÚVOD	9
2	Sportovní trénink	10
3	Složky sportovního tréninku využitelné v basketbalu	12
3.1	Kondiční příprava	12
3.1.1	Silové schopnosti.....	12
3.1.2	Rychlostní schopnosti.....	14
3.1.3	Vytrvalostní schopnosti.....	15
3.1.4	Koordinační pohybové schopnosti	16
3.1.5	Pohyblivost.....	17
3.1.6	Aerobní a anaerobní procesy	18
3.2	Technická a taktická příprava.....	19
3.3	Psychologická příprava.....	22
3.3.1	Předstartovní stavy	23
3.3.2	Fair – play	25
3.3.3	Komunikace.....	26
3.3.4	Činnost a osobnost trenéra, koučink	27
3.4	Výživa, pitný režim, únava a regenerace ve sportu	29
3.4.1	Výživa a pitný režim	29
3.4.2	Únava	34
3.4.3	Regenerace.....	35
3.5	Zvláštnosti v tréninku žen	36
4	Cíle, hypotézy, úkoly práce	39
4.1	Cíle.....	39
4.2	Hypotézy práce	39
4.3	Úkoly	39
5	Metodika práce.....	40
5.1	Analýza pramenů - zpracování technického zápisu	40
5.2	Popis zkoumaného souboru - sjednocení názvů klubů	41
5.3	Statistické zpracování získaných dat	42
5.4	Sledované atributy	42
5.4.1	Vymezení sledovaných skupin a charakteristik.....	42
5.4.2	Stanovení pravidel pro vymezení sledovaných skupin a charakteristik.....	43

6	Výsledky	44
6.1	Přehled statistik klubů v jednotlivých sezonách	44
6.2	Porovnání sledovaných údajů a jejich interpretace	58
6.2.1	Poměr počtu hráček extraligy	58
6.2.2	Poměr počtu odehraných minut	60
6.2.3	Poměr počtu vstřelených bodů	62
6.2.4	Poměr koeficientu užitečnosti (validity)	64
6.3	Zastoupení počtu hráček z ciziny a českých hráček ve sledovaných statistikách	66
6.3.1	Zastoupení 10 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách	66
6.3.2	Zastoupení 20 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách	69
6.3.3	Zastoupení 30 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách	72
6.3.4	Vyhodnocení zastoupení nejlepších hráček ve sledovaných statistikách	75
7	Diskuze.....	76
8	Závěr	80
	Referenční seznam literatury	81
	Seznam tabulek	84
	Seznam grafů.....	85
	Seznam obrázků	86
	Seznam zkratk	87

1 ÚVOD

Smyslem bakalářské práce je zmapovat vývoj a tendence národnostních struktur družstev u týmů české ženské nejvyšší basketbalové soutěže od sezony 1998/1999 do sezony 2010/2011 a poukázat na problematiku většího zapojování hráček z ciziny do utkání na úkor hráček českých. Právě tato tematika nás přivedla k myšlenkám zkoumání tohoto vývoje v nejvyšší basketbalové soutěži žen. Na klubové evropské scéně bez cizinek uspět asi nelze a na té mezinárodní s nezkušenými hráčkami také ne.

Na přelomu tisíciletí se v českém ženském basketbalu prosazovala silná generace mladších hráček. Úspěchy na reprezentační úrovni na sebe nenechaly dlouho čekat, nejvyšší soutěž získala větší renomé a v lize najednou začínáme nacházet více zahraničních hráček. Pokusíme se zjistit, jak velký nastal příliv cizinek, zda je tento trend stoupavý či nikoli, nebo jak se vyvíjí zapojování mladší generace hráček do zápasů a jejich návaznost na zmiňovanou úspěšnou generaci českých basketbalistek. Ze zpracovaných statistických dat porovnáme základní basketbalové ukazatele – odehrané minuty, počet bodů a koeficient užitečnosti, ze kterých zjistíme, jaký podíl na zápasech mají zahraniční hráčky, české hráčky mladší 20 let a české hráčky starší 20 let. V neposlední řadě také zjistíme, zda tyto statistiky mezi desítkou, dvacítkou a třicítkou nejlepších hráček na konci sezony ovládají české hráčky nebo cizinky. A jestliže by jedna z těchto skupin měla dominovat, alespoň vyzkoumáme, ve které činnosti se druhá skupina nejvíce přibližuje.

Naše práce tak může posloužit jako varování před stávajícími vývoji, popřípadě v něčem vzbuzovat naději, že současná situace změnu nepotřebuje.

Protože se pohybujeme u profesionální úrovně, kde se předpokládá velmi detailní zvládnutí basketbalových herních činností jednotlivce, herních kombinací a herních systémů, obsahuje teoretická část poznatky ze sportovního tréninku. Konkrétně tato část by měla být velmi jednoduchým vodítkem nejen pro hráče a trenéry k následnému získávání nových znalostí, nebo námětem sportovců, jak se neustále zlepšovat jinak, než jen po basketbalové stránce. Ale také pro sportovní fanoušky, kteří tak mohou stručně nahlédnout, jakými některými „mimobasketbalovými“ činnostmi můžou hráči a trenéři procházet.

Výsledky výzkumu hodláme prezentovat i v odborném časopise a k našemu skromnému přání patří, aby, třeba jen nepatrnou měrou, pomohly k dalšímu rozvoji basketbalu v České republice.

2 Sportovní trénink

Spojení sportovní trénink znamená přípravu jedince či týmu na soutěž – závody či utkání (Perič & Dovalil, 2010, p. 11). Dříve se na trénink nahlíželo spíše jako na „přehrání“ soutěžního výkonu: plavec si odplaval svou trať, běžci si odběhávali svoje trati, nebo hráči hráli utkání apod. Postupem času se s rozvojem sportu ukázalo, že opakování daných výkonů touto formou nestačí a začala se hledat nová řešení, cvičení a postupy. Neustálé zvyšování úrovně výkonnosti vyústilo až k současnému komplexu velmi odborných znalostí. Tyto znalosti již také tvoří základ trenérské profese.

Tréninkové procesy v současnosti využívají řadu poznatků z řady vědních oborů jako např. fyziologie, psychologie, biomechaniky nebo anatomie. Úspěšný trenér tak nemůže spoléhat pouze na svou praktickou znalost daného sportovního odvětví, ale měl by být teoreticky vzdělán i v těchto uvedených vědních oborech. Předpokladem k úspěchu je také spolupráce se specialisty z daných oblastí (např. lékař, fyzioterapeut). Tím se proto může stát efektivní trénink týmovou záležitostí, ale stále největší roli bude hrát vysoká odbornost a vzdělanost trenéra (Perič & Dovalil, 2010).

Trénink je složitý a účelně organizovaný proces rozvíjení specializované výkonnosti sportovce ve vybraném sportovním odvětví nebo disciplíně. Společným bodem je přitom spojení s procesem cvičení, osvojování a zdokonalování vybraných pohybových činností. Trénink musí současně respektovat celkový rozvoj jedince, tzn. snaha o dosažení nejvyšších výkonů nesmí být v rozporu s obecně platnými morálními, kulturními, zdravotními, ekologickými a dalšími normami společenského života (Perič & Dovalil, 2010, p. 12).

Činnosti ve sportovních odvětvích mají většinou podobu velmi složitých pohybů a jejich kombinací. Abychom je zvládli, je vyžadován přístup, který kombinuje různé metody, prostředky a formy tréninku. Je tak nezbytné tyto přístupy podle určitého způsobu plánovat, řídit a organizovat. Proto také uvádíme v definici trénink jako proces složitý a účelně organizovaný.

Je třeba také zdůraznit, že trénink je dlouhodobý proces rozvoje specializované výkonnosti sportovce. Dosáhnout vysokého výkonu není otázkou jen několika týdnů a měsíců. Tento proces začíná již v raném dětském věku a vrcholí mnohdy i po 30. roce věku závodníka. Ani postupné zvyšování specifičnosti tréninku a jeho náročnosti není otázkou několika dní, ale jedná se o postupné „skládání mozaiky“ od všeobecných a všestranných „základních kamenů“ po sportovní mistrovství.

Procesem ve vybraném sportovním odvětví nebo disciplíně rozumíme v první řadě dosažení individuální a týmové nejvyšší výkonnosti v konkrétní sportovní disciplíně a jejímu projevu výkonem v soutěžích. Jako sekundární efekt považujeme např. formování postavy, zdravotní a kondiční aspekty, či vypracovanou muskulaturu (Perič & Dovalil, 2010).

Perič s Dovalilem (2010) definují cíle sportovního tréninku jako dosažení individuálně nejvyšší sportovní výkonnosti ve zvoleném sportovním odvětví na základě všestranného rozvoje. Znamená to usilovat o rozvoj ve dvou oblastech – výkonnostní (tedy ve smyslu rozvoje výkonnosti v dané sportovní disciplíně) a lidské (jinými slovy výchovné, např. dodržování zásad fair play a pravidel sportu apod.).

Podle stejné dvojice autorů (Perič & Dovalil, 2010) zahrnují úkoly tréninku tělesný, psychický a sociální rozvoj a spočívají v osvojování sportovních dovedností, rozvíjení kondice sportovců a formování osobnosti sportovců ve smyslu specifických požadavků sportovního odvětví. Ve svém komplexu jsou úkoly řešeny v rámci jednotlivých složek: kondiční přípravě, technické a taktické přípravě, psychologické přípravě.

3 Složky sportovního tréninku využitelné v basketbalu

3.1 Kondiční příprava

Jednou ze složek sportovního tréninku, která má za úkol primárně usilovat o ovlivnění pohybových schopností sportovce. Podle síly svalových kontrakcí, rychlosti pohybu a trvání rozlišujeme kondiční schopnosti silové, rychlostní a vytrvalostní. K procesu a řízení pohybu slouží ještě schopnosti koordinační. Doplnujícím okruhem této přípravy je taktéž ovlivňování pohyblivosti.

V tabulce 1 (Martens, 2006) uvádíme využití energetických systémů a kondičních schopností v basketbalu.

Tabulka 1: Přehled energetických systémů a kondičních schopností v basketbalu, (Martens, 2006)

	Energetický systém		Kondiční schopnosti				
	aerobní	anaerobní	pohyblivost	maximální síla	vytrvalost	rychlost	rychlá síla
útok a obrana	Střední – vysoká hodnota	Vysoká hodnota	Střední hodnota	Střední hodnota	Střední – vysoká hodnota	Vysoká hodnota	Střední – vysoká hodnota
dokoky	Nízká – střední hodnota	Vysoká hodnota	Střední hodnota	Střední – vysoká hodnota	Střední hodnota	Střední – vysoká hodnota	Vysoká hodnota

3.1.1 Silové schopnosti

Tento komplex pohybových schopností slouží k překonávání, udržování nebo brzdění vnějších odporů za pomoci svalových kontrakcí. Podle změny délky svalu a podle svalového napětí dělíme kontrakce na statické a dynamické.

Statická síla je využívána např. při udržování těla nebo břemene v určitých polohách a úsilí se zde neprojevuje pohybem. V basketbalu využíváme sílu dynamickou, která se již pohybem hybného systému projevuje. S připočtením velikosti odporu a s rychlostí pohybu rozlišují Perič s Dovalilem (2010) dynamickou sílu:

- Výbušnou (explozivní)- charakterizovanou maximálním zrychlením a nízkým odporem např. odrazy, hody
- Rychlou- spočívající v nemaximálním zrychlení a v nízkém odporu
- Vytrvalostní- pracující s nízkým odporem a nevelkou stálou rychlostí
- Maximální- překonávající vysoký, až hraniční, odpor malou rychlostí

Mezi hlavní činitele pro rozvoj síly patří velikost odporu, počet opakování a rychlost provedení pohybu. Nesmíme opomenout délku odpočinku, ani charakter odpočinku.

V tabulce 2 Dovalil (2008) uvádí metody rozvoje síly společně s velikostmi odporů, rychlostmi pohybů a počtem opakování. Účinnost a úspěch posilování je obvykle zajištěn vhodným promyšlením a kombinováním podle požadavků dané specializace, individuálními zvláštnostmi a aktuálním stavem.

Tabulka 2: Metody rozvoje síly, (Dovalil, 2008)

Metoda	Velikost odporu	Rychlost pohybu	Počet opakování
Těžkoatletická	Maximální	Malá	1 - 3
Opakovaných úsilí	60 – 80% max.	Indiferentní	8 - 15
Rychlostní	30 – 60% max.	Co možná nejvyšší	6 – 12
Kontrastní	30 – 80% max.	Co možná nejvyšší	6 – 12
Izometrická	Maximální	-	3
Intermediární	Nemaximální	Indiferentní	1 – 3
Brzdivá	Nemaximální	-	1 – 3
Izokinetická	Proměnlivá	Co možná nejvyšší	6 – 8
Plyometrická	Nemaximální	Co možná nejvyšší	5 - 10
Vytrvalostní	Do 30% - 40% max.	Nemaximální	Co možná nejvyšší
elektrostimulace	-	-	-

Tlapák (2008) ještě hovoří o potréningové metodě psychologické anabolizace, kdy si cvičenec v klidném prostředí zpětně vybavuje svůj trénink za pomoci relaxace a dýchání. Soustředí se na pocity ve svazech, které nezatíná, ale pouze v myšlenkách si „odcvičí“ celý trénink. V počátcích je vhodná u této metody pomoc profesionála.

Podle Krištofiče (2007) je stále častěji využíván „coretraining“, který má za úkol stabilizovat oblast těla, kde se nachází těžiště. Volně přeloženo chápeme tento trénink jako posilování svalů tělesného jádra. Toto jádro vstupuje do hry při každém našem pohybu a jeho funkce nám ovlivňuje jak produkci silových účinků (například při výskoku), tak také jejich absorpci (například tlumení doskoku).

3.1.2 Rychlostní schopnosti

Dalším z komplexu pohybových schopností je provádění krátkodobé pohybové činnosti v daných podmínkách co nejrychleji. Činnost provádíme bez odporu, nebo pouze s minimálním odporem a doba trvání je maximálně do 15-20 sekund. Pro rychlost je charakteristické i energetické krytí ATP-CP systémem. Maximální výkon v rychlosti by neměl být omezen únavou, proto se v tréninku je potřeba zaměřit i na zotavovací funkce.

Podle Dovalila (2008) rozlišujeme rychlost:

- Reakční- spojenou se zahájením pohybu
- Acyklickou- nejvyšší možnou rychlost jednotlivých pohybů
- Cyklickou- danou vysokou frekvencí opakujících se stejných pohybů
- Komplexní- danou kombinací cyklických a acyklických pohybů

Perič a Dovalil (2010) taktéž uvádějí, že rychlostní schopnosti závisí na několika oblastech, které se dají v tréninku více či méně ovlivňovat:

- Nervosvalová koordinace- střídání kontrakce a relaxace svalového vlákna
- Typy svalových vláken: dlouho, ale pomalu, pracující červená a velmi rychle pracující a rychle unavitelná bílá
- Velikost svalové síly-důležité pro mohutnost svalové kontrakce

Rychlostní schopnosti jsou závislé i na koordinačních, silových, vytrvalostních schopnostech a pohyblivosti. Nedílnou součástí je také až 80% vliv genetiky. Stejně jako u silových schopností patří k rozvíjejícím činitelům délka odpočinku a charakter odpočinku. Ovšem hlavními činiteli jsou zde intenzita zatížení, doba trvání zatížení a počet opakování.

Ke stimulaci reakční rychlosti využíváme metodu opakování a metodu analytickou. K acyklické rychlosti řadíme např. cvičení s míči, s gymnastickými tyčemi, házení, skokanská cvičení, cvičení se švihadly nebo drobné hry. K rychlosti cyklické si můžeme uvést např. akcelerační cvičení, cvičení se změnou směru nebo frekvenční cvičení. Velký význam zde mají speciální dráhy a pomůcky jako jsou lana, kužele, překážky nebo provazové žebříky. Ke ztížení podmínek využíváme i princip kontrastu. K těmto cvičením řadíme např. běh do kopce, ve vodě, nebo po písku.

I když není basketbal přímo závislý na rychlostních schopnostech jako např. atletika, hraje ve sportovních hrách velmi důležitou roli. Proto je nutné pravidelně zařazovat podněty, které stimulují rychlá svalová vlákna.

3.1.3 Vytrvalostní schopnosti

Vytrvalostí rozumíme komplex pohybových schopností provádět co nejdéle činnost s požadovanou intenzitou. Nebo provedení činnosti ve stanoveném čase s nejvyšší a neklesající intenzitou. Obecně můžeme vytrvalostní schopnosti pochopit jako schopnost odolávat únavě. Důležitou roli zde hrají fyziologické funkce, jako jsou okysličování a transportní procesy ve svalech, nebo rozvoj oběhově-dýchacího systému. Nesmíme opomenout ani vliv vysoce rozvinutých zotavovacích schopností a psychických procesů. Rozhodující význam má také energetické zabezpečení organismu. V tabulce 3 rozdělujeme vytrvalost podle délky trvání (Dovalil, 2008).

Tabulka 3: Rozdělení vytrvalosti podle délky trvání, (Dovalil, 2008)

Vytrvalost	Převážná aktivizace energetického systému	Doba trvání pohybové činnosti
Dlouhodobá	O ₂	Přes 10 minut
Střednědobá	LA - O ₂	Do 8 – 10 minut
Krátkodobá	LA	Do 2 – 3 minut
Rychlostní	ATP - CP	Do 20 sekund

Mezi hlavní metody rozvoje vytrvalosti (Perič & Dovalil, 2010) patří:

- A. Metody nepřerušované – souvislé a střídavé
- B. Metody intervalové – klasické, extenzivní, intenzivní
- C. Metody pro rozvoj krátkodobé vytrvalosti
- D. Metody pro rozvoj dlouhodobé vytrvalosti

Povahu zatížení nám určuje doba cvičení, intenzita cvičení, délka zotavení, charakter zotavení a počet opakování. Nedílnou součástí vytrvalostního výkonu tvoří také ostatní schopnosti, především rychlostní a silové. Na spotřebu energie má vliv i dokonalejší provedení pohybu.

Podle současného (únor 2012) kondičního trenéra družstva mužů BK JIP Pardubice Martina Skřivánka je rozvoj vytrvalosti v basketbalu základním kamenem hlavně na začátku přípravného období a nemělo by se na něj zapomínat. (www.basketbal.cz, Získáno 2012)

3.1.4 Koordinační pohybové schopnosti

Zvláštní místo kondiční přípravy zaujímá i tento komplex pohybových schopností. Často jej popisujeme jako dispozice k lehké a účelné koordinaci vlastních pohybů, dispozice k přizpůsobení měnícím se podmínkám, k provádění složité pohybové činnosti a k rychlému osvojení nových pohybů. Základem koordinace je činnost centrální nervové soustavy, jako jsou činnosti analyzátorů, činnosti jednotlivých funkčních systémů, nervosvalová koordinace nebo psychologické procesy.

Strukturou je koordinace velmi složitá pohybová činnost. Podle různých pohledů autorů rozdělujeme a rozlišujeme počet koordinačních schopností. Každá schopnost má své charakteristické zvláštnosti a je předpokladem pro osvojení řady pohybových činností.

Perič a Dovalil (2010) uvádí v tabulce 4 osm „součástí“ koordinace a dále uvádí několik prostředků pro rozvoj koordinační rozvoj.

Tabulka 4: Koordinační schopnosti, (Perič & Dovalil, 2010)

Schopnost spojování pohybu	Schopnost reakce
Orientační schopnost	Schopnost rovnováhy
Schopnost rozlišení polohy a pohybu jednotlivých částí těla	Rytmickou schopnost
Schopnost přizpůsobení	Učenlivost

Příklady prostředků a forem pro koordinační rozvoj:

- ❖ Překážkové dráhy
- ❖ Různé změny a udržování polohy těla
- ❖ Cviky na ovládnání a manipulace s předměty
- ❖ Rovnovážné a balanční cviky
- ❖ Rytmická cvičení
- ❖ Cvičení ve ztížených podmínkách
- ❖ Modifikované drobné a sportovní hry

S vysokou úrovní koordinačních schopností máme dobré předpoklady k rozvoji sportovní techniky. Zvládnutí většího počtu pohybů a počtu sportovních dovedností ovlivňuje psychické a fyziologické funkce. Tímto důsledkem tak dochází k dokonalejšímu vnímání, rychlosti provedení, rovnováhy nebo orientace. Proto by se ani na stimulaci koordinačních cvičení nemělo v procesu sportovního tréninku zapomínat.

3.1.5 Pohyblivost

Pohyblivost neboli flexibilita je schopnost pohybovat svaly a klouby v plném rozsahu. Pojem strečink označuje proces prodlužování vazivové tkáně, svalů a dalších tkání. Mezi hlavní přínos strečinku můžeme řadit (Alter, 1999):

- Snížení nebezpečí úrazů
- Snížení pravděpodobnosti onemocnění páteře
- Snížení svalové bolesti
- Snížení svalového napětí
- Zmírnění závažnosti bolestivé menstruace u sportovkyň
- Prohloubení pohybového vnímání
- Přispění k prohloubení duševní a tělesné relaxace

Perič s Dovalilem (2010) dodávají, že pohyblivost ovlivňuje řada činitelů, mezi které patří:

- Tvar kloubu
- Pružnost vazivového a kloubního aparátu
- Aktivita reflexních systémů ve svalech a šlachách
- Síla svalů kolem daného kloubu
- Další aspekty- pohlaví, denní doba, nebo teplota prostředí

Martens (2006) zmiňuje, že pravidelný a náročný fyzický trénink a sportovní výkony, snižují flexibilitu svalů. Pro dlouhodobý úspěch ve sportu je tedy nutné pracovat na zlepšení a udržení pohyblivosti potřebnou péčí. Přiměřená úroveň zvyšuje rozsah pohybu v jednotlivých kloubech a tím se zlepšuje výkonnost. Autor dále zmiňuje důležitost zahřátí svalstva před tréninkem pomocí mírného rozcvičení, neboť tato skutečnost zvyšuje flexibilitu až o 20 procent. Dodává také, že snížená flexibilita, v důsledku náročného tréninku a nedostatkem protahovacích cvičení, způsobuje svalová zranění.

Dovalil (2008) uvádí, že pohyblivost lze zlepšovat kombinací:

- Posilovacích cvičení
- Uvolňovacích cvičení – kývání, kroužení, komíhání, protřepávání, pohyby ve dvojicích s pomocí partnera
- Protahovacích cvičení – dynamické, statické, aktivní, pasivní, rychlé, pomalé

V tréninkové jednotce zařazujeme protahování v úvodní a závěrečné části tréninku. Při protahování věnujeme pozornost všem svalovým skupinám, zvýšenou pozornost věnujeme těm svalovým skupinám, které v dané sportovní disciplíně namáháme. Za nutné považujeme rovnoměrné dýchání a využití více cviků na jednu svalovou partii. Za důležitou podmínku považujeme také soustředění se na daný cvik. Při strečinku by se tak nemělo stávat, že se svěřenci baví, smějí se a různě rozptylují. Je vhodné také využívat některé jednoduché pomůcky, které napomáhají k lepšímu využití daných cviků.

Při jednostranném zatížení využíváme tzv. kompenzační cvičení. Tato cvičení slouží k odstranění negativních vlivů, jako jsou např. svalové disbalance, nebo problémy s páteří.

3.1.6 Aerobní a anaerobní procesy

Pohybovou činnost organismu zajišťujeme získáváním energie z živin- cukrů, tuků, bílkovin a makrogeních fosfátů- adenosintrifosfát a kreatinfosfát. Při klidné, nebo málo intenzivní práci je energie čerpána z živin rovnoměrně. Při intenzivní svalové práci se stává hlavním zdrojem energie cukr, jehož energetické rezervy jsou v organismu tvořeny svalovým a jaterním glykogenem. Zásoby glykogenu nám vystačí na zhruba 2 – 4 hodiny svalové práce. Energie hrazená z tuků stoupá s délkou pohybové činnosti a ve výjimečných případech slouží jako energetický zdroj bílkoviny.

Pomocí aerobních a anaerobních reakcí se využívají zdroje energie pro svalovou práci. Aerobním procesem rozumíme chemickou reakci, při které se energie uvolňuje za přítomnosti kyslíku. Uplatňuje se při déletrvajících cvičeních, která se provádí střední až mírnou intenzitou. Jsou podmíněny kapacitou organismu přijímat kyslík z atmosférického vzduchu a výkonností srdečně oběhového systému.

K anaerobním procesům dochází v případě, pokud je intenzita pohybu tak velká, že organismus nestačí dopravovat potřebné množství kyslíku do svalů. Energetický požadavek poté pokrývá anaerobní alaktátový (ATP – CP) nebo anaerobní laktátový (LA) cyklus. Tyto procesy nám zajišťují energii na začátku pohybové aktivity.

Při nedostatku kyslíku v příslušných tkáních se jako produkt štěpení cukrů tvoří sůl kyseliny mléčné tzv. laktát. Při vysokém stupni laktátu ve svalech začíná sportovec pociťovat bolest ve svalu, svaly začínají tuhnut, narušuje se nervová regulace

a v krajních případech se činnost snižuje, až zastavuje. Do jisté míry lze tréninkem vytrvalosti zvýšit odolnost a adaptaci organismu proti nadměrnému hromadění kyselých produktů. Proto, jak již bylo řečeno, by se neměl trénink vytrvalostních schopností zanedbávat. (Dovalil, 2008), (Perič & Dovalil, 2010)

Tvrzník et al. (2004) ještě píší o superkompenzačním efektu, který při správném načasování vede k navýšení energetických a stavebních látek a adaptaci organismu na zátěž.

3.2 Technická a taktická příprava

Další ze složek sportovního tréninku je technická a taktická příprava. Technická příprava se zaměřuje na vytváření a zdokonalování sportovních dovedností. Tomuto způsobu řešení pohybového úkolu v souladu s předepsanými pravidly říkáme technika (Dovalil, 2008).

Je potřeba brát ohled na různá řešení pohybových úkolů a podle individuálních zvláštností označujeme tento osobitý ráz jako styl. K teoretickému základu technické přípravy využíváme poznatky o motorickém učení.

Vezmeme-li v úvahu dlouhodobý sportovní trénink, v souvislosti s věkem se požadavky na technickou přípravu mění. Zpočátku se jedná o osvojování techniky a postupným zdokonalováním až k dokonalému zvládnutí na nejvyšší úrovni.

Perič s Dovalilem (2010) uvádí několik faktorů ovlivňujících techniku provedení, které je potřeba respektovat v celém tréninkovém procesu, 6 základních kroků k osvojování dovedností a metody technické přípravy.

Faktory ovlivňující techniku provedení:

- Kondiční připravenost (rozvoj silových, rychlostních, vytrvalostních schopností)
- Koordinační funkci centrálního nervového systému (koordinace vnitrosvalová a mezisvalová)
- Psychické vlastnosti (motivace, koncentrace, regulace a další)

6 základních kroků k osvojování dovedností:

- Představení dovednosti
- Demontrace a krátké vysvětlení podstaty dovednosti
- Začátky nácviku dovednosti
- Zpětná vazba a korekce chyb
- Procvičování a zdokonalování
- Opakování k dokonalosti

Metody technické přípravy:

- Metody syntetická (vcelku)
- Metoda analytická (po částech)
- Metoda spojení částí v celek (analyticko-syntetická)
- Metody koncentrace – rozdělení (distribuce)

O konkrétním použití rozhoduje složitost činnosti, věk, výkonnost a úroveň dovednosti, podmínky, nebo zdravotní stav. Je nutné podotknout, že ve sportu jde o přizpůsobení k podmínkám soutěžní situace a proto musí být technická příprava spojována s dalšími složkami sportovního tréninku.

Úkolem taktické přípravy je naučit sportovce vést promyšlený a účinný sportovní boj v konkrétních podmínkách soutěží. Spočívá v osvojení a zdokonalování taktických schopností a dovedností, které umožní sportovci vybírat v každé soutěžní situaci optimální řešení a také je s nejvyšší účinností v praxi realizovat v rámci dané strategie (Dovalil, 2008).

Podle Martense (2006) znamená termín strategie plán přípravy týmu na sezonu nebo sérii soutěží. Dovalil (2008) dodává, co se musí při vytváření strategie brát v úvahu:

- a) Cíl soutěže
- b) Výkonnost soupeře
- c) Strategie soupeře
- d) Vlastní výkonnost
- e) Informace o prostředí a podmínkách

Taktické dovednosti definuje Martens (2006) jako všechna rozhodnutí a jednání sportovce v utkání za účelem získání výhody nad soupeřem. K taktickým vědomostem, které jsou nezbytné pro taktickou přípravu a jsou součástí taktických dovedností, Dovalil zmiňuje (2008) důležité poznatky:

- a) Znalost pravidel příslušného sportu
- b) Znalost hlavních zásad taktiky příslušného sportu
- c) Znalost organizace při vedení sportovního boje družstvem, skupinou, jednotlivci
- d) Znalost zásad taktického jednání v konkrétních situacích
- e) Znalost materiálních a klimatických podmínek a možností jejich využití
- f) Znalost zásad zvolené strategie

Taktika se určuje nejen podle výsledků kondiční přípravy, ale také podle technické přípravy. Právě vysoká úroveň těchto složek umožňuje dokonalejší taktické jednání. Příprava by měla probíhat jak v rovině teoretické, tak i v rovině praktické. Zdokonalovací proces probíhá individuálně a jeho kvalita se může zvyšovat s intelektuálními předpoklady sportovce.

Obsahem taktického jednání rozumíme sled procesů, který ho tvoří (Dovalil, 2008):

1. Fáze senzorká – vnímání a analýza situace
2. Fáze centrální – myšlenkové řešení úkolu
3. Fáze motorická – realizace vybraného řešení
4. Úspěšné či neúspěšné řešení dané situace

Plné uplatnění taktiky je však možné až tehdy, kdy již sportovci dosáhnou jisté úrovně kondiční a technické připravenosti. Na vrcholové úrovni tak má taktická příprava zásadní vliv na výkon v utkáních.

3.3 Psychologická příprava

Důležitou roli sportovní přípravy hraje i psychická kondice sportovce. Hráč s velkou pravděpodobností nebude dělat dobrá rozhodnutí pod tlakem emocí, s nedostatkem sebedůvěry, nebo s nedostatečnou koncentrací. A právě k ovlivňování psychických komponent nám slouží psychologická příprava.

I přes využívání odborné spolupráce s psychologem, zůstává hlavním realizátorem psychologické přípravy trenér. Nedílnou součástí je však aktivní spolupráce samotného sportovce.

Z cílů této přípravy vyplývá záměrný a plánovitý rozvoj osobnosti sportovce. To má vést ke zkvalitnění a adaptaci sportovce na podmínky sportovní činnosti. Hlavně pako přizpůsobení a vědomou regulaci psychických funkcí sportovce na podmínky tréninku a soutěže.

Úkol lze charakterizovat jako snahu o rozvíjení psychické odolnosti sportovce.

Dovalil s Peričem (2010) hovoří o tzv. struktuře osobnosti, což je velmi složitý soubor faktorů, které jsou ovlivněné a tvořené kontaktem s okolním prostředím. Mezi hlavní faktory patří:

- Schopnosti
- Temperament (emoce)
- Motivace (vůle)
- Postoje a hodnotová orientace
- Charakter a další faktory

Z časového hlediska dělíme psychologickou přípravu na krátkodobou a dlouhodobou. Úzce spolu souvisí a navzájem se ovlivňují. Účinná krátkodobá příprava vychází z přípravy dlouhodobé a naopak dlouhodobá příprava by ztrácela smysl bez krátkodobého zaměření na završení formy sportovce.

Po obsahové stránce, kterou tvoří různé poznatky a zkušenosti, mají na sportovce vliv podněty z vnitřního a vnějšího prostředí. V neposlední řadě se zde také uplatňují události ze soukromého a veřejného života. Všechny tyto vlivy je velmi obtížné přesně identifikovat, analyzovat, ale také určit jejich rozsah působení na psychiku sportovce. Psychologická příprava má vztah i ke všem ostatním složkám tréninku. Ovšem zaostává-li sportovec v kondičních, technických a taktických přípravách, nemusí být příprava psychologická nic platná.

3.3.1 Předstartovní stavy

Ovlivnění aktuálního psychického stavu sportovce před utkáním tvoří velmi důležitou součást psychologické přípravy. Tyto stavy ovlivňují jak emoce, tak ve značné míře i motivace. Jejich účinky proto také mohou působit na výkonnost jak negativně, tak pozitivně.

Podle Dovalila a Periče (2010) patří mezi hlavní typy předstartovních stavů:

- Nadměrná aktivace (startovní horečka) – emočně negativní stav, zvýšená dráždivost, oslabení útlumových procesů, vysoká úroveň aspirace, svalový třes, křečové pohyby, zvýšená agresivita
- Nepřiměřeně nízká aktivace (apatie) – snížená aspirace, útlum v mozkové kůře, ochablost, malátnost, diskoordinace, snížená agresivita
- Optimálně zvýšená aktivace – optimální stav, reálná aspirace, vysoká pohotovost k reakci, ovládaná zvýšená agresivita

Stejní autoři (Perič & Dovalil, 2010) dále uvádí hlavní prostředky k regulaci těchto stavů (viz Tabulka 5).

Tabulka 5: Prostředky pro regulaci předstartovních stavů, (Perič & Dovalil, 2010)

	Rozcvičení	Dechová cvičení	Hudba	Projev trenéra
Startovní horečka	Delší výdrže, pomalejší pohyby	Pomalé hluboké dýchání	Pomalejší, méně rytmická, klidnější, méně hlasitá	Pomalejší frekvence slov, klidnější, tišší
Apatie	Kratší výdrže, rychlejší pohyby, švihová cvičení	Kratší nádechy i výdechy, prudké výdechy, křik do výdechu	Hlasitá. Rytmicky výrazná	Rychlejší, expresivnější výrazy, výrazná gestikulace

K ovlivnění těchto stavů musí trenér uvedené prostředky vybírat a užívat individuálně. Opět zde záleží na struktuře osobnosti, spolupráci se sportovci a konkrétních podmínkách dané situace.

Podle konečných výsledků ve sportovních soutěžích se odráží následná psychická reakce sportovce. Hovoříme tzv. poststartovních stavech a kvalita těchto stavů závisí na dosažení nebo nedosažení vytyčeného cíle. Radost ze splněného cíle má jak pozitivní, tak může mít i negativní vliv. S negativním vlivem může přijít např. nezdravá sebejistota nebo primadonství. U nesplněných cílů můžeme pozorovat např. přiznání vlastních chyb, ztrátu nadějí, nebo předčasnou paniku. V týmových sportech jsou nálady závislé na úspěchu či neúspěchu celého kolektivu. Bývají značně odlišné, neboť sportovci zařazují do subjektivního hodnocení vlastního výkonu i to, jak sami přispěli k výkonu celého družstva a jak jeho výkon ohodnotí spoluhráči a trenér.

Odeznívání těchto stavů může mít různou dobu trvání. Je ovlivněno významností soutěže a osobnostními dispozicemi sportovce. Tyto stavy mají vliv i na aspirace, které jsou z hlediska motivace, emocí a vůle významné pro další vývoj sportovní kariéry.

S ohledem na sportovní emoce, které vznikají v konkrétní situaci v průběhu sportovní činnosti, prezentuje Dovalil (2008) některé typické sportovní emoce:

- Sportovní zanícení
- Bojové nadšení
- Sportovní zaujetí
- Sportovní zlost
- Sportovní hrdost
- Sportovní čest
- Sportovní soupeření

Zde se projevuje emocionální inteligence jako schopnost být zodpovědný za své myšlení, cítění a jednání, být pozitivně motivovaný a zodpovědný, vcítit se k okolí, ovládat své pocity. Emocionální inteligence bývá také významnou komponentou výkonnosti a může nás vést i k úspěšnosti.

3.3.2 Fair – play

Slovní spojení „poctivá hra“ známe z anglického termínu „fair – play“ (ang. Fair = poctivý, play = hra). V přeneseném výrazu můžeme pochopit i jako slušné chování. Každý účastník ve sportu musí dobrovolně dodržovat oficiální pravidla i nepsaná sportovní chování mimo ně. Oficiální pravidla stanovují stejné podmínky pro všechny, proto se za poctivé chování považuje jejich dodržování. Jestliže znakem sportu je soutěživost a snaha vítězit, neznamená to vždy za každou cenu. Fair – play předpokládá pomoc soupeři v nesnázích, nebo čestné zachování se v situaci, pokud byla neoprávněně získaná výhoda proti soupeři. Řadíme sem i způsob myšlení, přátelství, respektování ostatních. Zjednodušeně to znamená nepodvádět, nepoužívat nedovolené prostředky, doping, násilí, ani korupci (Dovalil, 2008).

V hokejové Tipsport extralize (od sezony 2010/2011) byla v prosinci roku 2010 podepsána kapitány všech hokejových klubů Charta fair – play. Tato kampaň má za úkol podpořit správné chování na ledě i mimo něj. Devět základních bodů obsahující listina apeluje hlavně na dodržování pravidel a chce vymýtit simulování i zákeřné fauly a má viset v šatně každého mužstva. U basketbalu podobnou chartu zatím nevidujeme.

9 bodů hokejové charty fair play (www.fairhokej.cz, Získáno 2012):

- Jsme hrdí na historii českého hokeje a děláme všechno pro to, abychom přispívali k jeho dobrému jménu.
- Hrajeme vždy naplno a podle pravidel.
- Naším cílem je radost ze hry pro nás i všechny, kteří nás sledují.
- Respektujeme rozhodčí, protihráče, trenéry i fanoušky.
- Podvody, simulování a zákeřné fauly nejsou naším stylem.
- Za největší zločin považujeme úmyslně zranit protihráče.
- Během zápasu, tréninku i mimo mantinely jsme stále dobrým příkladem ostatním.
- Ceníme si všech, kteří umí přiznat svou chybu nebo přestupek.
- Nejen vítězství, ale i porážky neseme hrdě, nesnižujeme se k výmluvám a nevyhýbáme se odpovědnosti za své chyby.

Zodpovědnost za fair – play nenesou pouze jednotlivci – sportovci, trenéři, rodiče, ale také instituce, které sportu pomáhají – vlády, sportovní instituce. Důležité je stanovit cíle, normy, kontroly, sankce apod. Vždy nestačí jen vědět, co je a není fair – play, ale je zásadní se v tomto duchu projevovat (Dovalil, 2008).

3.3.3 Komunikace

Komunikací rozumíme spojení mezi trenérem a sportovcem a je nejdůležitější podstatou trénování. Radíme sem vzájemné ovlivňování výměnou názorů, citů, myšlenek, informací a aktivit. Martens (2006) rozděluje 3 formy komunikace:

- Vydávání příkazů a přijímání reakcí na tyto pokyny
- Dělení komunikace na verbální a neverbální
- Obsahová a emoční složka komunikace

Trenér musí být schopen efektivní komunikace v nespočetných situacích, ať se jedná o komunikaci např. s rozhodčími, kolegy trenéry, novináři, nebo při vysvětlování nového prvku. Neefektivní komunikace ovšem není jen chybou trenéra. Problém může způsobit sportovec, nebo se jedná o chybu obou dvou. Abychom se těmito problémům vyhnuli, je potřeba své vlastní komunikační dovednosti neustále rozvíjet. Úspěšní trenéři se tak stávají mistry komunikace. (Martens, 2006)

O úspěšných výsledcích nemusí rozhodovat jen komunikace mezi hráči a trenérem. Asi všichni trenéři basketbalu vyžadují po svých svěřencích na palubovce komunikaci v obraně. V internetovém zpravodaji Driblér se v čísle dvě (únor 2012) objevil přepis názoru, současného (únor 2012) asistenta trenéra Bostonu Celtics, Kevina Eastmana na toto téma. Podle něj je komunikace v obraně důležitá, protože:

- nahání strach: obzvlášť, když soupeř ví, že obránci znají akce, které hrají, protože obránci zvolají název akce, jakmile jí soupeř ohlásí a postaví správnou obranu
- dává obraně náskok od začátku útoku: varování spoluhráče před nastávající situací je kritické pro úspěšnou obranu
- dává větší jistotu hráči, který brání míč: když tento hráč ví, že za ním je přichystána výpomoc, tak si mnohem více věří a je agresivnější
- vzbudí spícího obránce: mluvení na hráče, který není soustředěn na obranu, ho může varovat a vrátit zpět do hry
- rozpozná chybu dříve, než se stane: varuje hráče před nastávající útočnou akcí dříve, než nastane a to tým ochrání před případnou chybou
- dává týmu energii: týmy, které mluví, hrají s větší energií- to je holý fakt!!! (www.e-basket.cz, Ziskáno 2012)

3.3.4 Činnost a osobnost trenéra, koučink

Dovalil (2008) rozlišuje toto veškeré odborné působení trenéra jako:

- projekční a plánovací – koncepce tréninku, výkonnostní cíle, úkoly, obsahy, postupy tréninku
- organizační – materiální zajištění tréninků (prostor pro trénink, časový rozvrh, příprava náčiní), organizace tréninkové jednotky, zajišťování účasti v soutěžích, kalendář soutěží
- realizační – převedení plánovaných záměrů do praxe

S činností trenéra souvisí i jeho role, kterou chápeme jako chování trenéra, které očekávají sportovci, funkcionáři a další osoby. Z těchto očekávání a nároků můžeme formulovat řadu požadavků na roli trenéra: motivátor, vychovatel, ukazovatel, informátor, referent, nebo důvěrník. K tréninku dětí a mládeže je vhodným typem trenér – pedagog. Trenér – organizátor je vhodný spíše k výkonnostnímu sportu. Ke sportu na nejvyšší úrovni je vyžadován trenér – specialista. Na něj jsou kladeny nároky na odbornou kvalifikaci ve všech směrech.

Martens (2006) rozlišuje 3 trenérské styly:

- Autoritativní styl - trenér- diktátor – dělá všechna rozhodnutí sám, sportovec pouze plní jeho příkazy, má řadu znalostí a zkušeností
- Submisivní styl – trenér – opatrovatel – vydává minimum pokynů; dělá co nejméně rozhodnutí; málo zasahuje do organizace tréninku; mají nedostatek schopností řídit a vydávat instrukce; jsou příliš laxní; nevědí, jak mají trénovat
- Kooperativní styl – trenér - učitel – trenéři rozhodují se svými svěřenci, spolupracují s nimi při vytváření konečných rozhodnutí;

K hodnocení těchto stylů používá Martens (2006) přirovnání držení mokrého mýdla. Pokud mokré mýdlo držíme příliš pevně, tak ho rozmáčkne (autoritativní styl). Pokud ho naopak držíme nedostatečně pevně, tak nám vyklouzne (submisivní styl). Pevný a zároveň přiměřený stisk (kooperativní styl) udrží mýdlo v ruce.

Kooperativní styl ale neznamená, že se trenér zbavuje zodpovědnosti, trénink nemá řád ani pravidla! Trenér, který tento styl vyžaduje, ví, kdy ponechat rozhodnutí a zodpovědnost na sportovcích. Asi nejznámějším basketbalovým představitelem tohoto stylu se stal trenér Phil Jackson. Bývalý trenér Chicaga Bulls a Los Angeles Lakers.

Naopak jako představitele autokratického stylu si můžeme připomenout Bobbyho Knighta, který přirovnal basketbal k válce, ke svým svěřencům býval velice nekompromisní a některé hráče dokonce telefonicky budil.

Martens (2006) uvádí ještě 3 další vlastnosti úspěšného trenéra:

- Znalost sportu – pravidla, technické a taktické prvky
- Motivace
- Empatie – schopnost porozumět myšlenkám, pocitům a emocím svěřenců

K úspěchům na trenérském postu je potřeba si také stanovit svůj cíl, filozofii a v neposlední řadě spolupracovat s realizačním týmem.

Perič s Dovalilem (2010) hovoří také o specifické oblasti vedení sportovců v utkání tzv. koučování. Za koučování považují:

- Činnost bezprostředně před utkáním – organizační záležitosti, stručná charakteristika soupeře, instruktáž o zvolené strategii a taktice, otázky disciplíny a motivace
- Činnost v průběhu utkání – specifický cit pro hru, sebekontrola, chladnokrevnost, včasné rozhodování, strategické schopnosti, odvahu prosadit a uplatnit svoje rozhodnutí, schopnost objektivně hodnotit činnost vlastního sportovce i soupeře
- Činnost po utkání – po neúspěchu stručně shrnout průběh, vyhnout se negativnímu hodnocení a emocím; při výhře vhodné „prožít“ pozitivních emocí, poděkování za dosažený výkon

Stejní autoři (Perič & Dovalil, 2010) sepsali i čtyři hlavní zásady koučování při předávání informací sportovcům:

1. Informace musí být stručné, jasné, nedvojznačné
2. Pokyny mají být pozitivní
3. Mluvit věcně a klidně
4. Aktivně pozorovat a chladně naslouchat

V podstatě každý trenér si vytváří svoje vlastní postupy a návody, jak vést sportovce, jak s nimi komunikovat, nebo jak je řídit v soutěži.

3.4 Výživa, pitný režim, únava a regenerace ve sportu

3.4.1 Výživa a pitný režim

Výživou rozumíme nezbytný příjem potravy, na kterou klade trénink a soutěže značné požadavky. Fořt (2002) konstatuje, že profesionální sportovec nemůže vystačit jen s běžnou stravou, neboť sport je fyzicky a psychicky mimořádně náročná činnost. Výživovým režimem zabezpečujeme dodávky energie pro činnost, dodávání stavebních složek pro růst a obnovu tělesné hmoty a dodání ochranných látek. Výživou ovlivňujeme také fyziologické procesy a zotavení.

Faktory, které ovlivňují výživu ukazuje Tabulka 6.

Tabulka 6: Faktory ovlivňující výživu, (Konopka, 2004)

Klima, kultura, medicína, společnost, věda, tradice, škola, média, příjem, noviny, zemědělství, ilustrace, náboženství, geografická poloha, rodiny

Složky výživy obvykle klasifikujeme do šesti tříd: sacharidy (cukry), lipidy (tuky), proteiny (bílkoviny), vitamíny, minerály a stopové prvky a voda. Racionální stravovací režim by měl zajišťovat dostatečný přísun všech živin potřebných pro optimální funkci všech tělesných orgánů a sportovec by se měl řídit pravidly pro racionální stravování (viz Tabulka 7).

Tabulka 7: Pravidla pro racionální stravu, (Landa, 2004), (Tlapák, 2008)

Pestrost	Žádná potravinu neobsahuje vše potřebné
Vyváženost	sacharidy – 50 - 60 % proteiny – 20 - 25 % tuky – 15 - 25 %
Cílenost výběru	Snaha „plánovat“ výběr potravin a jídelníčku
Čas	Jíst v klidu, nespěchat

3.4.1.1 Sacharidy (cukry), Lipidy (tuky), Proteiny (bílkoviny)

Sacharidy tvoří základ stravovacího režimu. Jsou zdrojem energie pro činnost svalů a mozku. Regulují metabolismus tuků a bílkovin a slouží k syntéze svalového a jaterního glykogenu.

Sacharidy dělíme:

- monosacharidy: glukóza (hroznový cukr) např. ovoce, med
fruktóza např. ovoce, med
galaktóza – základ mléčných výrobků
- disacharidy: sacharóza (třtinový cukr) např. cukrová řepa, ovoce
laktóza (mléčný cukr) např. mléko a mléčné produkty
maltóza např. obilí
- polysacharidy: amyulóza, amylopektin např. brambory, obilí
glykogen (živočišný škrob) např. játra, maso
Inulin
Amylopektin

Mezi hlavní sacharidové zdroje zařazujeme obilniny, chléb, těstoviny, brambory, rýži, ovoce a zeleninu. Jako vhodné plnohodnotné sacharidy upřednostňujeme celozrnné výrobky jako chléb, keksy, pečivo a müsli, obilné ovesné nebo pšeničné vločky, rýži, brambory, ovoce a sušené ovoce.

Jako rychlé zdroje sacharidů se využívají speciální sportovní energetické nápoje, energetické tyčinky a pasty.

Tuky jsou nejvydatnější zdroj energie, když dávají přibližně dvojnásobné množství energie než cukry. Jako hlavní zdroj energie poskytuje tělu až 70% energie. Dále podporují a chrání životně důležité orgány. Podkožní tuková vrstva udržuje díky izolaci tělesné teplo. Podmínkou jejich využití je dostatečný přísun kyslíku k pracujícím svalům. Mezi hlavní zdroje uvádíme maso, máslo, sýry. Naopak je třeba se vyhýbat potravinám s vysokým obsahem „skrytých tuků“ např. uzeniny, zákusky nebo smažená jídla.

Bílkoviny jsou základní stavební látky živých organismů, slouží k růstu a vývoji jednotlivých orgánů a tkání a jsou základem enzymů, hormonů a imunitního systému. Skládají se z dvaceti aminokyselin a z toho dvanáct si jich dovede naše tělo vyrobit. Ostatních osm musí být dodáváno ve stravě.

Mezi hlavní zdroje bílkovin patří maso, sýry, ryby, vejce nebo mléko (Konopka, 2004).

3.4.1.2 Vitamíny

Organické sloučeniny, které jsou nezbytné pro správnou funkci organismu. Až na některé výjimky si je lidský organismus nedovede vyrobit. Vitamíny slouží jako katalyzátory chemických reakcí a závisí na nich správnost tvorby některých látek a uvolňování energie. Se zvyšující se náročností tréninku je nutný vyšší příjem.

Vitamíny rozdělujeme podle jejich rozpustnosti do dvou skupin (Konopka, 2004):

a) Vitamíny rozpustné ve vodě A, D, E, K

b) Vitamíny rozpustné v tucích B, C, H

Přehled vitaminů a jejich zdroje a funkce ukazuje Tabulka 8.

Tabulka 8: Přehled vitaminů a jejich zdroje a funkce, (Konopka, 2004), (Jírka, 1990)

Vitamin	Zdroj	Funkce
A Retinol	Mrkev, špenát, játra	Zrak, růst, posílení srdce
D Kalciferol	Ryby, mléko, vejce	Budování kostní tkáně
E Tokoferol	Vejce, špenát, rostlinné oleje	Zvyšuje vytrvalost, snižuje únavu
K Fylochinon	Zelí, špenát, květák, mléko	Kontroluje srážlivost krve
B1 Thiamin	Zelenina, mléko	Růst, metabolismus sacharidů a aminokyselin
B2 Riboflavin	Ryby, listová zelenina	Metabolismus živin
B6 Pyridoxin	Mléko, zelenina	Metabolismus bílkovin
B12 Kyanokobalamin	Játra, ryby, mléko, vejce	Obnova buněk, podpora krevetvorby, produkce erytrocytů
B3 Kyselina nikotinová	Luštěniny, houby, ořechy, brambory	Přeměna energie v organismu
Kyselina listová	Játra, listová zelenina	Brání chudokrevnosti
B5 Kyselina pantotenová	Játra, žloutky	Metabolismus živin, podíl na tvorbě ATP
C Kyselina askorbová	Ovoce, zelenina	Přeměna buněk, obnova tkání, imunita, metabolismus cukrů
H Biotin	Játra, vejce, sója	Přeměna živin

3.4.1.3 Minerály a stopové prvky

Minerály a stopové prvky jsou anorganické látky, které nemohou být v lidském těle produkovány. Protože jsou z těla vylučovány, je potřeba jejich doplnění v potravě. V případě, že denní příjem překračuje hodnotu 100 miligramů, hovoříme o minerálních látkách. Pokud je příjem nižší než 100 miligramů, jedná se o stopový prvek.

Mezi nejdůležitější minerály zařazujeme sodík, draslík, vápník, hořčík. Mezi stopové prvky pak selen, zinek a železo (viz Tabulka 9). K dalším důležitým minerálům patří fosfor a chlór a ke stopovým prvkům síra, fluor, jód, měď, chrom, mangan a hliník (Konopka, 2004).

Tabulka 9: Přehled minerálů a stopových prvků, (Konopka, 2004), (Jirka, 1990)

Minerál/stopový prvek	Zdroj	Funkce
Sodík	Kuchyňská sůl	Homeostáza krve, nervová a svalová činnost,
Draslík	Ovoce, zelenina, luštěniny	Ovlivňuje práci svalů, buněk a nervů
Vápník	Mléčné výrobky, sardinky, zelená listová zelenina	Stavba kostí a zubů, ke srážení krve, k činnosti svalů
Hořčík	Obilniny, luštěniny, ořechy, kakao	Důležitý pro kosti a zuby, nutný pro svalové stahy
Selen	Mořské produkty, ořechy, čočka	Pohlavní vývoj, zdravá kůže, zrak, hormon štítné žlázy
Zinek	Pšeničné klíčky, slunečnicová semínka, hrách, ořechy	Podíl na tvorbě testosteronu, stabilita inzulínu
Železo	Maso, sardinky, žloutek, zelená listová zelenina	Myoglobin- ukládání kyslíku ve svalech

3.4.1.4 Voda a pitný režim

Voda tvoří velmi důležitou složku naší výživy. U žen může tvořit až 50% celkové tělesné hmotnosti, u mužů až 60%. Udržuje tělesnou teplotu, podílí se na chemických procesech v organismu a je transportním prostředkem živin, kyslíku a oxidu uhličitého. V denním režimu bychom měli vypít cca 1,5 – 3,5 l tekutin. S velikostí tělesné námahy a pohybujeme-li se v horku, musí být příjem tekutin přiměřeně větší, abychom minimalizovali dehydrataci, zvyšování tělesné teploty a zvyšování srdečně oběhové činnosti. Při ztrátách tělesných tekutin pocítujeme různé typy symptomů (viz Tabulka 10).

Tabulka 10: Symptomy v důsledku ztráty tělesných tekutin, (Konopka, 2004)

Symptomy v důsledku ztráty tělesných tekutin (v % tělesné hmotnosti)		
1 až 5 %	6 až 10%	11 až 20%
Žízeň	Pocity závratě	Křeče
Zvýšený tep	Bolesti hlavy	Delirium
Zvýšená teplota	Dušnost	Oteklý jazyk
Zčervenání kůže	Brnění	Nemožnost polykat
Stísněnost	Zmenšení objemu krve	Poruchy sluchu
Nechutenství	Poruchy řeči	Poruchy vidění
Nevolnost	Neschopnost chůze	Svráštělá kůže
únava	Zmodrání rtů	Zastavení produkce moči

S hydratací začínáme již 30 minut před startem tréninku/utkání cca 0,05 – 0,2 l /10 minut. V průběhu tělesné aktivity přibližně 0,1 – 0,3 l / 15 minut, aby se zabránilo pocitu žízně. Na doplňování tekutin nesmíme zapomínat i po ukončení sportovní činnosti (Konopka, 2004), (Landa, 2004).

Výběr tekutin podávaných během zátěže ukazuje Tabulka 11.

Tabulka 11: Výběr tekutin podávaných během zátěže, (Landa, 2004), (Fořt, 2002), (Jirka, 1990)

<i>vhodné</i>	<i>Méně vhodné*</i>	<i>nevhodné</i>
voda	Džusy	alkoholické
Minerální voda	Neslazené čaje	Sycená H ₂ O, limonády
Iontové nápoje	Káva**	mléčné nápoje

*Poznámka: *Méně vhodné tekutiny je nutné vyzkoušet, jak zapůsobí na náš organizmus.*

***Kofein v kávě povzbuzuje činnost srdce, nervové soustavy a působí na metabolismus tuků/ zvyšuje ale dehydrataci = nutný další přísun tekutin*

3.4.2 Únava

Únavou rozumíme děj, který je vyvolán soutěžní a tréninkovou činností a má za následek snížený stav výkonnosti. Je to subjektivní pocit, který nutí sportovce k přerušení výkonu, nebo alespoň ke snížení jeho intenzity. Je odlišná při různých činnostech a každý jednotlivec na ní reaguje jinak. Projevuje se v orgánech a jejich funkcích, kdy je postiženo více funkcí najednou. Následkem únavy dochází k porušení nervosvalové koordinace a prodloužení reakční a reflexní doby. Má za úkol bránit a chránit organismus před poškozením z přetížení. Má-li sportovec zvyšovat trénovanost, je nutné, aby si na zvýšenou únavu zvykal.

Podle Jirky (1990) únavu dělíme:

- duševní
- akutní tělesnou únavu místní
- akutní tělesnou únavu celkovou
- chronickou únavu

Duševní únavu charakterizuje neschopnost soustředit se na daný problém, sníženou vnímavost nových prvků, špatný odhad vzdáleností, nebo i zúžení zorného pole. Můžeme pozorovat i neadekvátní reakce na vnější podnět. V kolektivních hrách se s postupným nárůstem tělesné únavy a duševním vypětím zhoršuje kvalita hry. Sportovci nejsou schopni dodržet trenérem žádanou taktiku, klesá pozornost při přijímání přihrávek a přesnost přihrávek, nebo sportovec není schopen správně reagovat na změnu hry. Velmi často se dopouští i drobných, zbytečných přestupků a neadekvátně na ně reagují. Duševní únava úzce souvisí s únavou tělesnou a podle Jirky (1990) platí, že velká tělesná únava snižuje duševní výkonnost a velká duševní únava snižuje tělesnou výkonnost.

Akutní tělesnou únavu podle Jirky (1990) charakterizuje:

- a) vyčerpání pohotovostních a energetických zásob nebo nemožnost je použít
- b) nahromadění rozpadových látek (katabolitů)
- c) fyzikálně chemické změny v činných tkáních
- d) změny koordinačních a řídicích mechanismů

Místní tělesnou únavu symbolizuje svalová bolest, snížená síla a snížená schopnost rychlého zapojení potřebné síly. Stejně znaky nalezneme i při celkové únavě, navíc můžeme připočítat i snížení schopnosti koordinace, snížení kvality pohybových návyků, ale také snížení kvality odstředivých vzruchů a dostředivých povelů. Z tohoto stručného přehledu vyplývá, že jak místní, tak celková únava se projeví na celkovém výkonu vždy negativně.

V průběhu týdnů a měsíců se může ve formě přetrénování objevit únava chronická. Mezi její příznaky patří pokles výkonnosti, poruchy spánku, nechutenství, narušení obranyschopnosti, snížení hmotnosti, nebo poruchy trávení. Příčin může být mnoho od „bezvýznamného“ onemocnění jako jsou rýma, chřipka, nebo kašel, přes jednotvárnost a monopost tréninku, po nedostatečnou regeneraci až k nadměrné sportovní činnosti. K odstranění chronické únavy je potřeba lékaře popř. i psychologa a samozřejmě jsou regenerační prostředky (Jirka, 1990), (Dovalil, 2008).

3.4.3 Regenerace

Se stoupajícími nároky na trénink vyžaduje lidské tělo i záměrnou obnovu sil. Regeneraci si podle Dovalila (2008) vysvětlujeme jako nezáměrné, ve sportu také záměrné, odstraňování únavy, případně urychlení zotavných procesů. Právě za těmito účely se vyhledávají různé regenerační procedury. Pozornost věnovaná regeneraci má vliv na tréninkové možnosti a výkonnost a ovlivňuje zdravotní stav ve dnech neschopnosti.

Do těchto procedur zařazujeme tzv. aktivní odpočinek, neboli regeneraci pohybem. Zde volíme jednodušší cvičení nevysoké intenzity jako procházky, vyplavání, nebo vyklusání. Mezi aktivní regeneraci patří taktéž strečink, který se zaměřuje na protažení svalů, ovlivnění svalového napětí a tím i snížení svalové tenze.

Další důležitou složku regenerace tvoří výživa. Část živin přijaté stravy připadá na obnovu poškozených a opotřebovaných tkání. Stále více jsou mezi sportovci rozšířeny potravinové doplňky. Jedná se např. o energetické nápoje, proteinové nápoje či po tréninkové nápoje. Výběr doplňků a jejich dávkování je zcela individuální a je třeba konzultovat s odborníky na výživu.

Velkou skupinu regeneračních prostředků tvoří vodní procedury. Hlavním činitelem je zde dodání a odebírání tepla, dle teploty vody. Podle Jirky (Jirka, 1990) sem zařazujeme: otěry, zábaly, obklady, polévání, sprchy, stříky, šlapací, celkové, perličkové a vířivé koupele, podvodní masáž, regenerační bazén a parní lázeň. Další, kombinovanou, možností je sauna. Nejedná se vyloženě o vodní proceduru, ale princip spočívá v přehřátí organismu a v následném různém ochlazování. Naopak opačného efektu využívají principy v kryokomorách.

Pod dohledem vyškoleného lékaře můžeme uvažovat i o elektroprocedurách. Zařazujeme sem galvanizaci, elektrostimulaci, krátkovlnnou diatermii a magnetické pole.

Mezi nejstarší prostředky regenerace se řadí masáž. V regeneračních procesech využíváme především masáž uklidňující, s pomalejším a klidnějším rytmem, spíše menším tlakem a intenzitou. Mezi další formy se řadí masáž ve vodním prostředí, automasáž, reflexní masáž, nebo různé masážní přístroje.

Podle Dovalila (2008) lze k méně běžným postupům uvést akupunkturu a akupresuru, infračervené záření, ultrafialové záření. Zkouší se také aromaterapie v podobě éterických olejů, inhalace, obklady a zábaly, nebo prostředky osobní hygieny.

Stále více sportovců využívá ke zvyšování odolnosti organismu a ke kompenzování rušivých elementů jógu a dechová cvičení.

Důležitou roli hraje dodržování denního režimu. Např. nevyspání, alkohol nebo neracionální strava zotavné procesy prodlouží. Nesmíme zapomenout na nejdůležitější formu pasivní regenerace, kterou je spánek. Průběh zotavných procesů můžeme ovlivňovat i samotným tréninkem např. střídáním většího a menšího zatížení (Dovalil, 2008), (Jirka, 1990).

3.5 Zvláštnosti v tréninku žen

Specifické odchylky od tréninku mužů, plynoucí z odlišností organismu a psychiky žen (Dovalil, 2008, p. 296).

V posledních desetiletích se sportovní výkonnost žen neustále zvyšuje a přibližuje k výkonnosti mužů. Z genetických rozdílů anatomické, fyziologické a psychologické povahy vyplývají pro sport i předpoklady motorické.

- Anatomické odlišnosti žen od mužů:
 - ✓ průměrná menší výška (cca o 6%) a nižší hmotnost (cca o 19%) u žen oproti mužům stejného věku
 - ✓ kratší končetiny
 - ✓ níže položené těžiště, které znamená větší stabilitu
 - ✓ více tuku v dolní části těla (muži naopak v horní části těla)
 - ✓ celkovou hmotnost těla tvoří asi 36% svalů (u mužů asi 44,8%)
 - ✓ „kostní“ dospělost ve věku 17-19 let (muži 21-22 let)
 - ✓ v průměru větší podíl pomalu kontrahujících vláken (cca o 15%)
- Fyziologické rozdíly žen od mužů:
 - ✓ ženy mají menší srdce cca o 20%
 - ✓ menší možnost krevního transportu kyslíku
 - ✓ menší plicní objem a nižší plicní funkce
 - ✓ nižší maximální spotřebu kyslíku o 18-25%
 - ✓ nižší (cca o 15%) bazální metabolismus
 - ✓ tolerance na zvýšenou teplotu je u žen vyšší
- Psychologické rozdíly žen od mužů:
 - ✓ ženy bývají méně agresivní než muži
 - ✓ více citlivé na podněty z vnějšku
 - ✓ role tréninku je většinou nižší v jejich hodnotovém systému
 - ✓ více citlivé na intervence, které se týkají dietologie a vzhledu
- Motorické rozdíly žen od mužů:
 - ✓ vyšší „citlivost“ na vytrvalostní sporty
 - ✓ nižší „citlivost“ na rychlostně-silový trénink
 - ✓ lepší zvládnutí „rovnovážných“ činností
- U kondiční přípravy žen můžeme sledovat:
 - ✓ málo významný rozdíl v rychlostní a aerobně vytrvalostní činnosti
 - ✓ horší „vybavenost“ k rychlostně-silovým pohybovým činnostem (např. skoky, hody, vrhy)
 - ✓ lepší zvládnutí „činností“ s rovnováhou
 - ✓ lepší schopnost převádět chemickou energii na mechanickou práci (oproti stejně trénovaným mužům)
 - ✓ lepší „vnímání“ rytmu cvičení

- V taktické a technické přípravě významnější rozdíly neexistují.
- U psychologické přípravy žen se vyplatí: větší pochopení, důvěra, takt a užívat spíše více kladných hodnocení, větší komunikace s trenérem, jako motivaci lze použít prožitky z pohybů a v tréninku používat méně agresivní typ cvičení. Za specifickou situaci můžeme brát v době menstruace, těhotenství a po porodu. Sportovní trénink žen by tak celkově měl být méně namáhavý než u mužů (Dovalil, 2008).

4 Cíle, hypotézy, úkoly práce

4.1 Cíle

Cílem naší práce je zjistit jaký je podíl, přínos a vytíženost českých hráček do dvaceti let, hráček nad dvacet let a cizinek v Ženské nejvyšší basketbalové soutěži (dále ŽBL) od sezony 1998/1999.

4.2 Hypotézy práce

Hypotéza H1: v rozmezí sezon 1998/1999 – 2010/2011 očekáváme nárůst hráček z ciziny, který bude mít vliv na nižší využitelnost všech českých hráček.

Hypotéza H2: snížení statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u hráček do dvaceti let v rozmezí sezon 1998/1999 – 2010/2011.

Hypotéza H3: zvýšené zastoupení cizinek ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u nejlepších hráček po každém odehraném ročníku v rozmezí sezon 1998/1999 – 2010/2011.

4.3 Úkoly

Ke splnění této práce nám pomohou následující úkoly:

- Analýza a zpracování dat technických zápisů
 - ✓ Rozčlenění zkoumaných na cizinky a Češky podle věku
- Vymezit jednotlivé sledované charakteristiky
 - ✓ Zjistit poměr počtu hráček, poměr odehraných minut a poměr koeficientu užitečnosti v každé skupině
- Porovnat sledované údaje v grafické formě a provést jejich interpretaci
- Zjistit, graficky znázornit a interpretovat zastoupení cizinek a Češek mezi 10, 20 a 30 nejlepšími hráčkami extraligy ve sledovaných statistikách
- Zhodnotit momentální situaci v ženské nejvyšší soutěži
- Vyhodnotit a sestavit závěr bakalářské práce

5 Metodika práce

5.1 Analýza pramenů - zpracování technického zápisu

V současnosti (březen 2012) se evidují statistiky nejen v nejvyšších basketbalových soutěžích - Národní basketbalová liga mužů (dále NBL) a v ŽBL, ale také v první lize mužů a žen a extraligové soutěži juniorů a juniorek. Naše práce využije tyto statistické údaje z ŽBL z oficiálního webu České basketbalové federace (dále ČBF), které jsou od sezony 1998/1999 plně k dispozici.

Technické záznamy z utkání se zapisují přímo v jeho průběhu do programu FIBA LIVE STATS, který tato data okamžitě zpracovává a předává výsledky na internet. Tento program ovládá oprávněná osoba Českou basketbalovou federací. Tabulka 12 uvádí zkratky a vysvětlivky statistických kategorií technického zápisu.

Tabulka 12: Zkratky statistických kategorií, (www.cbf.cz, Získáno 2012)

Zkratka	Vysvětlivka	Zkratka	Vysvětlivka
Min	odehrané minuty	As	asistence
2b.	dvoubodová střelba	M+	získané míče
3b.	třibodová střelba	M-	ztracené míče
TH	trestné hody	F+	získané fauly
DU	doskoky útočné	F-	spáchané fauly
DO	doskoky obranné	Val	koeficient užitečnosti (rating)
DC	doskoky celkem	b.	body
Bl	bloky		

- *Koeficient užitečnosti*

Podle ČBF (www.cbf.cz, Získáno 2011) vypočítáme koeficient užitečnosti (rating) hráče v utkání podle vzorce

$$[b] + [DC] + [Bl] + [As] + [M+] + [F+] - [S-] - [M-] - [F-]$$

Jednotlivé zkratky mají stejný význam podle tabulky, S- je počet neúspěšných střeleckých pokusů (dvoubodových, třibodových i trestných hodů).

5.2 Popis zkoumaného souboru - sjednocení názvů klubů

Pro lepší orientaci uvádíme sjednocené názvy všech družstev, která zasáhla do soutěžního ročníku ŽBL v rozmezí sezon 1998/1999 – 2010/2011. Celkem bylo započítáno 20 basketbalových klubů.

- BA Sparta
- Basket Slovanka - Slovanka Tábor, Slovanka Mladá Boleslav, Slovanka Chomutov
- BK Kompresory Praha
- Brno (Královo Pole) - Lachema Brno, Basketbal SK Královo Pole, Valosun Brno, VALOSUN Brno
- Brno (Žabovřesky) - BK IMOS Gambrinus Žabovřesky, BK Gambrinus Brno – Žabovřesky, BK Gambrinus BVV Brno, Gambrinus Brno, Gambrinus JME Brno, Gambrinus Sika Brno, Frisco Sika Brno
- Hradec Králové - Sokol Amaranth Hradec Králové, TJ VČP Sokol Hradec Králové, Sokol VČP Hradec Králové, Sokol Hradec Králové
- Karlovy Vary - BK BLEX Dermacol Karlovy Vary, BK Lokomotiva Karlovy Vary
- Kralupy nad Vltavou - BK Kaučuk Kralupy n. Vltavou
- Libochovice - BC Libochovice A
- Olomouc - SK UP Olomouc
- Pardubice – BK Pliska Studánka Pardubice
- Přerov - SBC Hanácká kyselka Přerov, Basketsport EMOS Přerov
- Sparta Praha - BK Mottl Glas Praha, Quelle Sparta, BLC Sparta Praha, Kooperativa Sparta Praha, Sparta Praha
- Strakonice - BK ČZ Strakonice, ČZ MUS Strakonice, BK MUS ABplus Strakonice, BK Appian ABplus Strakonice, BK Czech coal Aldast Strakonice
- Tábor - BK Tábor
- Trutnov - BK Loko Texlen Trutnov, BK Loko Texlen Trutnov SSŽ, BK VČE Loko Trutnov SSŽ, BK Loko Trutnov, Kara Trutnov
- USK Praha - USK Praha, USK Blex K.V. Praha, USK Blex KV Praha, USK Blex Praha, ZVVZ USK Praha
- Ústí nad Labem - PEML Ústí nad Labem, BK Skřivánek Ústí nad Labem

- VŠ Praha
- Žďár nad Sázavou - TJ ŽĐAS Žďár nad Sázavou

5.3 Statistické zpracování získaných dat

Čermáková a Střeleček (1995) praví, že statistickými metodami zkoumáme jevy, které se vyskytují v masovém měřítku a mohou se neustále opakovat. Tyto jevy nazýváme hromadné, zkoumá je statistika a cílem je popsat vlastnosti těchto jevů, odhalit mezi nimi souvislosti, popřípadě je porovnat v prostoru nebo v čase. Abychom tak mohli učinit, potřebujeme znát postupy a metody vedoucí k vytčenému cíli a mít k dispozici potřebné informace (data).

Ke zkoumání hromadných jevů si dále musíme zvolit množinu objektů, na nichž budeme zkoumání provádět. Můžeme tedy zvolit „statistické jednotky“, které jsou nositeli vlastností, které nás zajímají. Odraz těchto vlastností tvoří statistické znaky, které se dělí na kvalitativní (kategoriální) a kvantitativní (numerické).

Jako statistický soubor autor uvádí hráčky nejvyšší české ženské basketbalové soutěže (ŽBL) od sezony 1998/1999 – 2010/2011. Jako statistickou jednotku hráčky, které vyhovují pravidlům určené autorem této práce. Z těchto jednotek určíme také statistické znaky - počty odehraných minut, vstřelených bodů a koeficient užitečnosti.

Mezi metody zařadíme analýzu pramenů. Jako zdroj zde poslouží technické zápisy o utkání ŽBL od sezony 1998/1999 – 2010/2011. Dále nám poslouží z kvantitativního hlediska metoda srovnávací. Dále využijeme i základní statistické metody součtu a procentuálního vyjádření.

5.4 Sledované atributy

5.4.1 Vymezení sledovaných skupin a charakteristik

Podobnou studii o hráčích Národní basketbalové ligy mužů od roku 1998 do roku 2010 se v diplomové práci zabýval Jiří Bubák (2010). Vzhledem ke stejné problematice využijeme i obdobnou metodiku a stanovíme 3 základní skupiny hráček ŽBL:

- Češky pod 20 let
- Cizinky
- Češky nad 20 let

A charakteristiky které budeme sledovat:

- Počet hráček
- Počet odehraných minut
- Počet vstřelených bodů
- Koeficient užitečnosti

5.4.2 Stanovení pravidel pro vymezení sledovaných skupin a charakteristik

I zde použijeme pravidla jako Bubák (2010):

- Češky pod 20 let – např. v sezoně 1998/1999 započítáváme všechny hráčky, které jsou narozeny po prvním červnu 1978. V sezoně 99/00 hráčky narozené po datu 1. 6. 1979 atd. Volíme tak z důvodů nadstavbové části basketbalové ligy, které končí v květnovém měsíci a do statistik tak započítáme vyšší počet mladých hráček.
- Cizinkou rozumíme hráčku, která nemá občanství ČR
- Za minimální hrací dobu budeme považovat splnění minimálního limitu 5 % podílu z maximální možné doby na jednoho hráče v sezoně. Do výpočtů tak nejsou započítána prodloužení a hlavně také všechny hráčky, které nastoupily do zápasů ŽBL. Důvod jsme zvolili proto, aby se jednalo jen o hráčky patřící delší čas do týmu a neplnily pouze epizodní roli.
 - *Příklad: Družstvo Přerova odehrálo v sezoně 1998/1999 30 zápasů. Basketbalové utkání trvá 40 minut. Do našich statistik proto započítáme každou hráčku, která odehrála více než 60 minut ($40 \cdot 30 \cdot 0,05 = 60$).*

6 Výsledky

6.1 Přehled statistik klubů v jednotlivých sezonách

Z technických zápisů ŽBL jsme zjistili poměry u sledovaných charakteristik od sezony 1998/99 do sezony 2010/11.

Přehled jednotlivých sezon:

- Sezona 1998/1999 viz Obrázek 1
- Sezona 1999/2000 viz Obrázek 2
- Sezona 2000/2001 viz Obrázek 3
- Sezona 2001/2002 viz Obrázek 4
- Sezona 2002/2003 viz Obrázek 5
- Sezona 2003/2004 viz Obrázek 6
- Sezona 2004/2005 viz Obrázek 7
- Sezona 2005/2006 viz Obrázek 8
- Sezona 2006/2007 viz Obrázek 9
- Sezona 2007/2008 viz Obrázek 10
- Sezona 2008/2009 viz Obrázek 11
- Sezona 2009/2010 viz Obrázek 12
- Sezona 2010/2011 viz Obrázek 13

Obrázek 1: Statistika sezony 1998/1999, (www.cb.f.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Tým	Zabovřesky	Přerov	Trutnov	Kralupy	Lachema Brno	Karlovy Vary	USK	Zdár	Strakonice	Libochovice	
Počet zápasů	30	34	33	32	32	33	34	34	34	34	
5% minut na hráče	60	68	66	64	64	66	68	68	68	68	Celkem (%)
Počet hráčů	12	12	11	13	12	13	13	10	15	12	123
Češský pod 20 let	1	1	9	3	6	2	7	9	7	2	47
Cizinky	4	1	0	0	0	2	1	0	0	0	8
Češský nad 20 let	7	10	2	10	6	9	5	1	8	10	68
Odehrané minuty	5973	6638	6436	6321	6321	6593	6721	6671	6792	6785	65251
Češský pod 20 let	496	657	1130	826	3027	471	4579	6596	1638	764	20184
Cizinky	1377	540	0	0	0	487	282	0	0	0	2686
Češský nad 20 let	4100	5441	5306	5495	3294	5635	1860	75	5154	6021	42381
Vstřelené body	3077	2541	2010	2271	2235	2248	2204	2086	1835	2139	22646
Češský pod 20 let	322	302	252	273	1075	139	1709	2066	323	177	6638
Cizinky	748	176	0	0	0	202	111	0	0	0	1237
Češský nad 20 let	2007	2063	1858	1998	1160	1907	384	20	1512	1962	14871
Koeficient užitečnosti	3897	2358	1811	2166	1829	1814	2015	1924	1313	1022	20149
Češský pod 20 let	419	332	1631	207	762	107	1572	1914	179	83	7206
Cizinky	879	107	0	0	0	190	99	0	0	0	1275
Češský nad 20 let	2599	1919	180	1959	1067	1517	344	10	1134	939	11668
Započítané cizinky	Berukstiene Marlova Stepanova Branzova	Bakič				Gureeva Mccombs	Gonsalves				

Vysvětlivky: češský pod 20 let narozeni po 01.06.1978

Obrázek 2: Statistika sezony 1999/2000, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Umístění	Zabovřesky	Přerov	USK	Lachema Brno	Třutnov	Kralupy	Strakonice	Motl Praha	Kompressory Praha	
Tým	30	30	30	30	33	26	26	26	24	
Počet zápasů	60	60	60	60	66	52	52	52	48	Celkem
5% minut na hráče	13	11	14	11	12	10	10	14	17	112
Počet hráčů	3	0	6	1	2	5	3	8	7	35
Češky pod 20 let	3	0	1	0	2	0	0	0	0	6
Cizinky	7	11	7	10	8	5	7	6	10	71
Češky nad 20 let	5993	5696	5823	6007	5060	5157	5010	5133	4830	48709
Odehrané minuty	1450	0	2791	351	454	1602	1497	2265	1179	11589
Češky pod 20 let	1117	0	204	0	1171	0	0	0	0	2492
Cizinky	3426	5696	2828	5656	3435	3555	3513	2868	3651	34628
Češky nad 20 let	3098	2312	1878	1932	1848	1673	1445	1303	1243	16732
Vstřelené body	643	0	996	62	74	545	322	678	311	3631
Češky pod 20 let	700	0	50	0	507	0	0	0	0	1257
Cizinky	1755	2312	832	1870	1267	1128	1123	625	932	11844
Češky nad 20 let	3642	2285	1798	1619	1710	1390	1283	675	686	15088
Koeficient užitečnosti	715	0	915	49	65	422	286	327	119	2898
Češky pod 20 let	826	0	24	0	520	0	0	0	0	1370
Cizinky	2101	2285	859	1570	1125	968	997	348	567	10820
Češky nad 20 let	Bogolevič		Kuzmichova		Dobrovičová					
Započítané cizinky	Garbová				Saková					
	Stepanova									

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeny po 01.06.1979

Obrázek 3: Statistika sezony 2000/2001, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Umístění	BK Brno	USK	Přerov	Trutnov	Hradec	Strakonice	Sparta	Královo pole	
Tým	26	27	27	30	25	27	26	24	
Počet zápasů	52	54	54	60	50	54	52	48	
5% minut na hráče	12	12	12	11	11	10	14	14	Celkem (%)
Počet hráčů	3	4	3	3	3	2	4	3	25
	3	1	0	1	0	0	1	0	6,25%
	6	7	9	7	7	8	9	11	64
Češky nad 20 let	4926	5356	6257	5894	4985	5374	5061	4279	42142
Odehrané minuty	1154	703	781	1941	973	250	1500	409	7711
Češky pod 20 let	1345	122	0	530	0	0	444	0	2441
Cizinky	2427	4531	5486	3423	4012	5124	3117	3870	31990
Češky nad 20 let	2535	1983	2301	2047	1716	1849	1741	1349	15521
Vstřelené body	552	158	163	665	191	62	535	89	2415
Češky pod 20 let	804	29	0	156	0	0	69	0	1058
Cizinky	1179	1796	2138	1226	1525	1787	1137	1260	77,62%
Češky nad 20 let	3090	1931	2091	1695	1475	1826	1644	1207	14959
Koeficient užitečnosti	538	96	57	632	264	65	627	67	2346
Češky pod 20 let	1003	8	0	95	0	0	101	0	1207
Cizinky	1549	1827	2034	968	1211	1761	916	1140	11406
Češky nad 20 let	Frniaková	Mišurová					Olson		
Započítané cizinky	Godályová			Saková					
	Stepanová								

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeny po 01.06.1980

Obrázek 4: Statistika sezony 2001/2002, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Umístění	Bimo	USK	Trutnov	Hradec	Strakonice	Sparta	Přerov	Královo Pole	
Tým	27	28	28	28	29	28	30	30	
Počet zápasů	54	56	56	56	58	56	60	60	Celkem (%)
5% minut na hráče	13	12	11	11	10	13	13	11	94
Počet hráčů	1	2	3	3	1	4	7	5	26
Češy pod 20 let	4	0	2	0	0	2	0	1	9
Cizinky	8	10	6	8	9	7	6	5	59
Češy nad 20 let	5395	5585	5438	5563	5732	5642	5964	5879	45198
Odehrané minuty	644	801	1596	1719	583	1281	2726	2462	11812
Češy pod 20 let	1426	0	1264	0	0	858	0	535	4083
Cizinky	3325	4784	2578	3834	5149	3503	3238	2882	29293
Češy nad 20 let	2824	2304	2198	1909	2066	2179	1968	1663	17111
Vstřelené body	353	344	681	561	246	403	777	767	4132
Češy pod 20 let	836	0	573	0	0	271	0	138	1818
Cizinky	1635	1960	944	1348	1820	1505	1191	758	11161
Češy nad 20 let	3720	2570	2191	1531	2163	2058	1508	940	16681
Koeficient užitečnosti	418	490	672	513	270	510	600	333	3806
Češy pod 20 let	1009	0	632	0	0	241	0	89	1971
Cizinky	2293	2080	887	1018	1893	1307	908	518	10904
Češy nad 20 let	Frníaková		Saková			Olson		Ivey	
Započítané cizinky	Godáljová		Dobrovičová			Mišurová			
	Štepanova								
	Abrissimova								

Vysvětlivky: češy pod 20 let narozeny po 01.06.1981

Obrázek 5: Statistika sezony 2002/2003, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	Umištění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
	Tým	BK Brno	USK	Trutnov	Hradec	Strakonice	Sparta	Slovanika	Přerov	
	Počet zápasů	29	29	31	32	30	30	30	29	
	5% minut na hráče	58	58	62	64	60	60	60	58	Celkem (%)
Počet hráčů	celkem	10	11	14	11	11	13	13	14	97
	Češky pod 20 let	0	1	8	4	4	4	6	8	35
	Cizinky	3	1	1	0	0	1	0	0	6
	Češky nad 20 let	7	9	5	7	7	8	7	6	56
										57,73%
Odehrané minuty	celkem	5638	5545	6185	6302	5817	5915	5816	5810	47028
	Češky pod 20 let	0	719	3929	1816	1281	1026	2178	3135	14084
	Cizinky	1594	224	989	0	0	532	0	0	3339
	Češky nad 20 let	4044	4602	1732	4486	4536	4357	3638	2675	30070
Vstřelené body	celkem	3103	2325	2265	2316	1976	2041	1896	1539	17461
	Češky pod 20 let	0	326	1189	745	494	285	654	813	4506
	Cizinky	869	73	578	0	0	194	0	0	1714
	Češky nad 20 let	2234	1926	498	1571	1482	1562	1242	726	11241
Koeficient užitečnosti	celkem	4009	2556	2195	2145	1686	1743	1410	937	16681
	Češky pod 20 let	0	475	1048	790	386	371	440	529	4039
	Cizinky	1099	100	760	0	0	123	0	0	2082
	Češky nad 20 let	2910	1981	387	1355	1300	1249	970	408	10560
Započítané cizinky		Shakirova Žírková Godáljová	Poděšvová	Dobrovičová			Mišurová			

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeny po 01.06.1982

Obrázek 7: Statistika sezony 2004/2005, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Umístění	BK Brno	USK	Trutnov	Sparta	Hradec	Karlovy Vary	Strakonice	Slovanka	Olomouc	Ustí	
Tým	32	32	33	36	26	31	29	30	33	32	
Počet zápasů	64	64	66	72	52	62	58	60	66	64	
5% minut na hráče	10	12	11	14	13	13	11	14	13	13	Celkem (%)
Počet hráčů	1	0	4	6	10	3	7	6	4	8	124
	4	5	0	2	0	6	0	0	0	1	49
	5	7	7	6	3	4	4	8	9	4	18
	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	45,97%
Odehrané minuty	6334	6341	6488	7173	5181	6242	5795	5880	6565	6368	62467
	100	0	2431	1681	3407	1293	2498	2120	3138	3923	20591
	2625	1840	0	1806	0	2758	0	0	0	733	9762
	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	15,63%
Vstřelené body	3229	2796	2524	2898	1765	2232	1795	1812	2307	1777	32114
	61	0	957	366	1150	399	762	543	1310	1132	23135
	1135	789	0	1003	0	1029	0	0	0	306	6680
	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	4262
Koeficient užitečnosti	2033	2007	1567	1529	615	804	1033	1269	997	339	12193
	4389	3274	2419	2731	1409	2240	1248	1379	1841	899	21829
	66	0	1048	388	895	283	405	380	979	578	5022
	1651	942	0	856	0	1138	0	0	0	162	4749
	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	Češky nad 20 let	21,76%
Započítané cizinky	2672	2332	1371	1487	514	819	843	999	862	159	12058
	Žirková	Brown	Mišurová	Mišurová	Hřicková	Hřicková	Hřicková	Hřicková	Hřicková	Perželová	
	McWilliams	Combs	Stratton	Stratton	Magerčiaková	Magerčiaková	Magerčiaková	Magerčiaková	Magerčiaková		
	Kováčová	Kityzina			Abelová	Abelová	Abelová	Abelová	Abelová		
	Poto	Poděšková			Domaratska	Domaratska	Domaratska	Domaratska	Domaratska		
		Lichnerová			Zarytská	Zarytská	Zarytská	Zarytská	Zarytská		
					Gavorníková	Gavorníková	Gavorníková	Gavorníková	Gavorníková		

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeni po 01.06. 1984

Obrázek 8: Statistika sezony 2005/2006, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Urnění	BK Brno	USK	Trutnov	Sparta	Karlovy Vary	Hradec	Valoun Brno	Slovanka Chomutov	Strakonice	Olomouc	
Tým	32	32	33	34	31	30	29	30	31	32	
Počet zápasů	64	64	66	68	62	60	58	60	62	64	Celkem (%)
5% minut na hráče	11	11	14	13	12	16	11	10	10	12	120
Celkem	1	1	5	5	3	8	2	2	4	1	32
Češky pod 20 let	4	4	1	4	5	1	4	1	0	0	24
Cizinky	6	6	8	4	4	7	5	7	6	11	64
Češky nad 20 let	6269	6322	6560	6725	6245	6032	5735	5705	6064	6282	61949
Odehrané minuty	222	351	727	1648	494	1833	555	963	1786	148	8727
Češky pod 20 let	2513	2241	623	1890	3401	342	2789	513	0	0	14312
Cizinky	3534	3730	5210	3187	2350	3857	2391	4229	4278	6144	38910
Češky nad 20 let	3293	2866	2212	2151	2243	2035	1845	1812	1970	1935	22362
Vstřelené body	97	104	195	397	112	507	169	285	496	27	2389
Češky pod 20 let	1489	1347	276	779	1289	99	885	176	0	0	6340
Cizinky	1707	1415	1741	975	842	1429	791	1351	1474	1908	13633
Češky nad 20 let	4487	3406	1873	1880	2161	1670	1624	1645	1672	1321	21739
Koeficient užitečnosti	101	128	90	452	62	276	77	196	341	-2	1721
Češky pod 20 let	2004	1564	324	535	1162	70	831	82	0	0	6572
Cizinky	2382	1714	1457	893	937	1324	716	1367	1331	1323	13444
Češky nad 20 let	Kováčová	Burse	Podešvová	Hrabáková	Abelová		Danihilková	Perželová			
Započítané cizinky	Milton-Jones	Castro marques		Mišurová	Magerčiaková		Čulísová				
	Sales	Lichnerová		Olson	Sandorčinová		Townsend				
	Žitková	Volnaya		Šišáková	Zarytská		Flašarová				
				Fabianová							

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeny po 01.06.1985

Obrázek 9: Statistika sezony 2006/2007, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Umístění	BK Brno	USK	Trutnov	Hradec	Valosun Bmo	Sparta	Karlovy Vary	Slovanka Tábors	Strakonice	Olomouc	
Tým	29	30	29	30	31	30	30	30	30	31	
Počet zápasů	58	60	58	60	62	60	60	60	60	62	Celkem
5% minut na hráče	12	13	12	14	9	12	10	15	12	16	125
celkem	2	4	2	6	1	2	1	7	8	5	38
Češky pod 20 let	4	6	3	1	3	4	4	1	1	1	28
Cizinky	6	3	7	7	5	6	5	7	3	10	59
Češky nad 20 let	5812	6020	5719	5902	6110	5914	5920	5962	5702	6089	59150
celkem	197	1100	569	1527	677	484	61	1728	3490	1093	10926
Češky pod 20 let	1853	2946	1487	923	2054	1818	2361	596	446	498	14982
Cizinky	3762	1974	3663	3452	3379	3612	3498	3638	1847	4498	33323
Češky nad 20 let	3203	2711	2123	2075	2999	2228	2139	1984	1760	1933	23135
celkem	88	413	212	415	252	167	8	512	1039	239	3345
Češky pod 20 let	1061	1486	559	453	800	714	809	245	167	186	6480
Cizinky	2054	812	1352	1207	1247	1347	1322	1207	554	1508	12610
Češky nad 20 let	4292	3279	1859	1585	2277	2154	1920	1619	1343	1360	21688
celkem	103	477	150	261	231	211	-8	289	723	88	2525
Češky pod 20 let	1380	1818	500	379	952	646	609	146	222	160	6812
Cizinky	2809	984	1209	945	1094	1297	1319	1184	398	1112	12351
Češky nad 20 let	Kováčová	Burse	Mišurová	Hanks	Gjulisová	Hrabáková	Abelová	Perželová	Williams	Chernyl	
	Nolan	Daley	Podešvová		Danišilková	Morka	Sandorčinová				
Započítané	Young	Farris	Udeaja		Mayes	Olson	Serbaková				
cizinky	Zírková	LeDrean				Reese	Zmeková				
		Lichnerová									
		Volnaya									

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeny po 01.06.1986

Obrázek 10: Statistika sezony 2007/2008, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Umístění	BK Brno	USK	Trutnov	Valosun Brno	Karlovy Vary	Sparta	Hradec	Strakonice	Slovanka Tábor	Ustí	
Tým	31	31	35	31	27	31	30	30	31	31	
Počet zápasů	62	62	70	62	54	62	60	60	62	62	Celkem
5% minut na hráče	11	13	11	13	14	14	12	16	14	15	133
Počet hráčů	1	4	1	4	2	4	4	6	6	9	41
Češky pod 20 let	4	6	5	5	6	4	0	2	0	0	32
Cizinky	6	3	5	4	6	6	8	8	8	6	60
Češky nad 20 let	6191	6190	6927	6243	5359	6026	5788	5953	6163	6160	61000
Odehrané minuty	125	1548	437	1823	294	1334	1900	1884	1506	3180	14031
Češky pod 20 let	2593	2785	2927	1822	2654	2439	0	319	0	0	15639
Cizinky	3473	1857	3563	2598	2411	2253	3888	3750	4657	2980	31430
Češky nad 20 let	3027	2820	2680	2327	1825	2375	2227	1828	2077	1562	22748
Celkem	32	689	143	597	52	519	689	387	350	883	4341
Češky pod 20 let	1417	1262	1128	882	916	1146	0	110	0	0	6661
Cizinky	1578	869	1409	1048	857	710	1538	1331	1727	679	11746
Češky nad 20 let	3817	3342	2542	2066	1761	2431	1908	1206	1812	729	21614
Celkem	13	714	56	508	-13	363	541	173	149	395	2899
Češky pod 20 let	1826	1606	1154	602	937	1191	0	70	0	0	7386
Cizinky	1978	1022	1332	956	837	877	1367	963	1663	334	11329
Češky nad 20 let	Béres	Agalareva	Ivanová	Belanská	Hricková	Hrabáková		Chernyi			
Zapocítané cizinky	Maiga-Ba	Burse	Carvajal	Ciulisová	Magerčáková	Louden		Bishop			
	Whitmore	Godin	Desouza	Danihliková	Sandorčinová	Miszkiel					
	Zírková	Karpova	Karavaeva	Ishola	Timková	Feljková					
		LeDréan	Mišurová	Whitley	Wallace						
		Whalen			Zmeková						

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeny po 01.06.1987

Obrázek 11: Statistika sezony 2008/2009, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	Umístění	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
	Tým	USK	BK Brno	Trutnov	Valosun Brno	Strakonice	Sparta	Basket Slovanka	Hradec	Karlovy Vary	BK Tábor	
	Počet zápasů	34	34	31	32	36	37	35	37	32	32	
	5% minut na hráče	68	68	62	64	72	74	70	74	64	64	Celkem (%)
Počet hráčů	celkem	13	12	12	11	11	13	11	15	10	14	122
	Češky pod 20 let	3	1	5	2	3	3	5	8	1	7	38
	Cizinky	7	7	2	3	1	4	1	0	5	1	31
	Češky nad 20 let	3	4	5	6	7	6	5	7	4	6	53
	celkem	6732	6790	6218	6345	7064	7431	6792	7437	6313	6389	67511
Odehrané minuty	Češky pod 20 let	1524	450	1431	218	2520	669	2121	4152	515	2416	16016
	Cizinky	3240	3485	1627	2405	196	3608	430	0	2710	329	18030
	Češky nad 20 let	1968	2855	3160	3722	4348	3154	4241	3285	3088	3644	33465
	celkem	3131	3216	2554	2514	2519	2507	2424	2640	2207	1941	25653
Vstřelené body	Češky pod 20 let	562	235	548	32	690	219	710	988	184	582	4750
	Cizinky	1671	1676	661	1114	93	1320	119	0	888	126	7668
	Češky nad 20 let	898	1305	1345	1368	1736	988	1595	1652	1135	1233	13235
	celkem	3641	3915	2538	2325	2285	2156	2141	2113	2024	1333	24471
Koeficient užitečnosti	Češky pod 20 let	563	234	464	2	584	1077	1275	684	203	260	5346
	Cizinky	2008	1999	702	1216	68	992	154	0	787	99	8025
	Češky nad 20 let	1070	1682	1372	1107	1633	87	712	1429	1034	974	11100
Započítané cizinky	Cash	Fegverneky	Ivanová	Mišurová	Belanská	Hardy	Hrabáková	Monaenkova		Allan	Swalles	
	Kubína	Frohlich	Mišurová		Louden		Harris			Magerčiaková		
	LeDrean	Béres			Miller		Fejková			Mc Guinness		
		Maitsi	Jansone				Sopirjáková			Sandorčinová		
		Matič	Maiga-Ba							Zmeková		
		Sales	Whitmore									
		Whalen	Zirková									

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeny po 01.06.1988

Obrázek 12: Statistika sezony 2009/2010, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Umístění	BK Bmo	USK	Trutnov	Slovanika MB	Karlovy Vary	Valousn Bmo	Hradec	Strakonice	VŠ Praha	Sparta	
Tým	33	33	32	32	37	36	36	37	33	33	
Počet zápasů	66	66	64	64	74	72	72	74	66	66	
5% minut na hráče	14	13	11	11	13	12	14	12	17	16	Celkem (%)
Počet hráčů	2	2	5	3	3	2	6	2	9	10	44
	6	8	1	0	3	3	0	1	2	2	26
	8	3	5	8	7	7	8	9	6	4	65
											48,87%
Odehrané minuty	6560	6618	6419	6364	7481	7150	7184	7277	7180	6896	69129
	663	1272	1451	769	337	1204	2435	379	2850	2996	14366
	2630	3917	966	0	2513	961	0	588	485	1177	13237
	3267	1429	4002	5595	4631	4985	4749	6310	3845	2723	41536
Vstřelené body	3150	3074	2270	2262	2514	2522	2407	2613	2185	2002	24999
	306	524	263	180	48	357	686	128	632	536	3660
	1298	1950	539	0	841	298	0	149	166	537	5778
	1546	600	1468	2082	1625	1867	1721	2336	1387	929	15561
Koeficient užitečnosti	4003	3687	2114	2036	2262	2348	1873	2334	1992	1393	24042
	364	512	101	44	-5	358	410	80	390	163	2417
	1714	2390	477	0	818	213	0	145	169	500	6426
	1925	785	1536	1992	1449	1777	1463	2109	1433	730	15199
Zapocítané cizinky	Bonner	Houston	Mišurová		DeHaven	Bas		Zmeková	Bristol	Hagyis	
	Frohlich	Kireta			Hrabáková	Hrabáková			Mason	Wallace	
	Grima	Kraayveld			Magerčiaková	Mračnová					
	McWilliams	Kubina									
		LeDréan									
	Škerovič	Maltsi									
	Zirková	Tamane									
		Whalen									

Vysvětlivky: češky pod 20 let narozeni po 01.06.1989

Obrázek 13: Statistika sezony 2010/2011, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Umístění	USK	Brno	Strakonice	Valosun	Slovanika	Trutnov	Karlovy Vary	HK	VŠ Praha	Pardubice	
Tým											
Počet zápasů	32	30	40	38	29	29	31	31	28	28	
Počet minut na hráče	64	60	80	76	58	58	62	62	56	56	
5% minut na hráče	12	10	11	11	12	11	11	14	12	14	Celkem (%)
											118
Počet hráčů	0	3	1	0	2	4	1	5	4	5	25
Češský pod 20 let	4	4	0	1	0	1	4	0	0	1	15
Cizinky	8	3	10	10	10	6	6	9	8	8	78
Češský nad 20 let											66,10%
Odehrané minuty	6217	5944	7905	7582	5778	5768	5994	6221	5565	5454	62428
Češský pod 20 let	0	671	107	0	664	1284	339	2038	1278	1293	7674
Cizinky	2182	3893	0	675	0	828	1970	0	0	487	10035
Češský nad 20 let	4035	1380	7798	6907	5114	3656	3685	4183	4287	3674	44719
Vstřelené body	2925	2580	2797	2721	2024	2190	2018	2017	1862	1569	22703
Češský pod 20 let	0	281	16	0	196	412	86	635	388	358	2372
Cizinky	1235	1778	0	209	0	411	791	0	0	169	4593
Češský nad 20 let	1690	521	2781	2512	1828	1367	1141	1382	1474	1042	15738
Koeficient užitečnosti	3545	3064	2901	2722	1880	1857	1862	1676	1634	930	22071
Češský pod 20 let	0	319	1	0	109	246	60	431	261	158	1585
Cizinky	1555	2315	0	142	0	378	678	0	0	90	5158
Češský nad 20 let	1990	430	2900	2580	1771	1233	1124	1245	1373	682	15328
Započítané cizinky	Maltši	Eidebrink		Mračnová		Mišurová	Hrabáková			Quintana	
	Milton-Jones	Ford					Kovalová				
	Vajda	Halvarsson					Magerčiaková				
	Whalen	Skerovič					Paige				

Vysvětlivky: češský pod 20 let narozený po 01.06.1990

6.2 Porovnání sledovaných údajů a jejich interpretace

6.2.1 Poměr počtu hráček extraligy

Z vypracovaných statistických údajů jednotlivých ročníků u poměru počtu hráček v extralize nám vyplývá Tabulka 13.

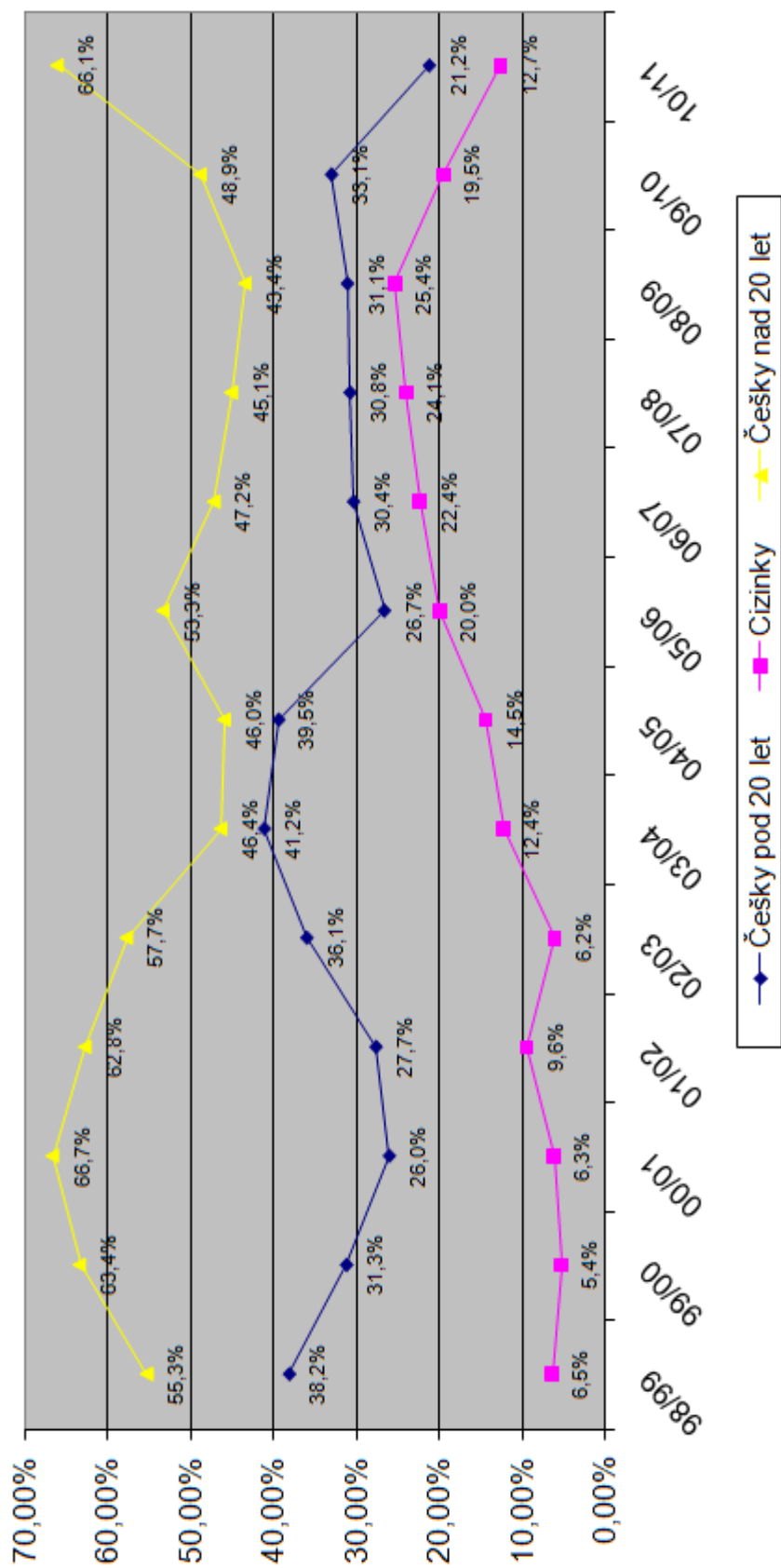
Tabulka 13: Procentuální poměr počtu hráček extraligy, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky pod 20 let	Cizinky	Češky nad 20 let
98/99	38,21%	6,50%	55,28%
99/00	31,25%	5,36%	63,39%
00/01	26,04%	6,25%	66,67%
01/02	27,66%	9,57%	62,77%
02/03	36,08%	6,19%	57,73%
03/04	41,24%	12,37%	46,39%
04/05	39,52%	14,52%	45,97%
05/06	26,67%	20,00%	53,33%
06/07	30,40%	22,40%	47,20%
07/08	30,83%	24,06%	45,11%
08/09	31,15%	25,41%	43,44%
09/10	33,08%	19,55%	48,87%
10/11	21,19%	12,71%	66,10%

Z Grafu 1 je patrné:

- Nízký počet cizinek do sezony 2002/2003, následný jejich prudký nárůst do sezony 2008/2009 a poté opětovné snížení jejich počtu. Nárůst může být zapříčiněn reprezentačním úspěchem družstva žen České Republiky na ME v Řecku 2003, když naše děvčata získala stříbrné medaile. Naopak za snížením může stát ekonomická krize a šetření financí v basketbalových klubech.
- Hráčky nad 20 let tvoří v extralize největší počet. Přestože jsme zaznamenali v rozmezí 8 let úbytek českých hráček nad dvacet let o 23,3%, tak v ročníku 2010/2011 tvořily tyto hráčky opět 66% celkového počtu.
- Počet hráček do dvaceti let se za celých 13 sezon nedostal pod počet hráček z ciziny. Ovšem maximum 41,2% v sezoně 2003/2004 vystřídalo v sezoně 2010/2011 minimum – 21,2%.

Graf 1: Procentuální poměr počtu hráček extraligy, (www.cbfcz, Získáno 2011)

6.2.2 Poměr počtu odehraných minut

Z vypracovaných statistických údajů jednotlivých ročníků u poměru počtu odehraných minut hráček v extralize nám vyplývá Tabulka 14.

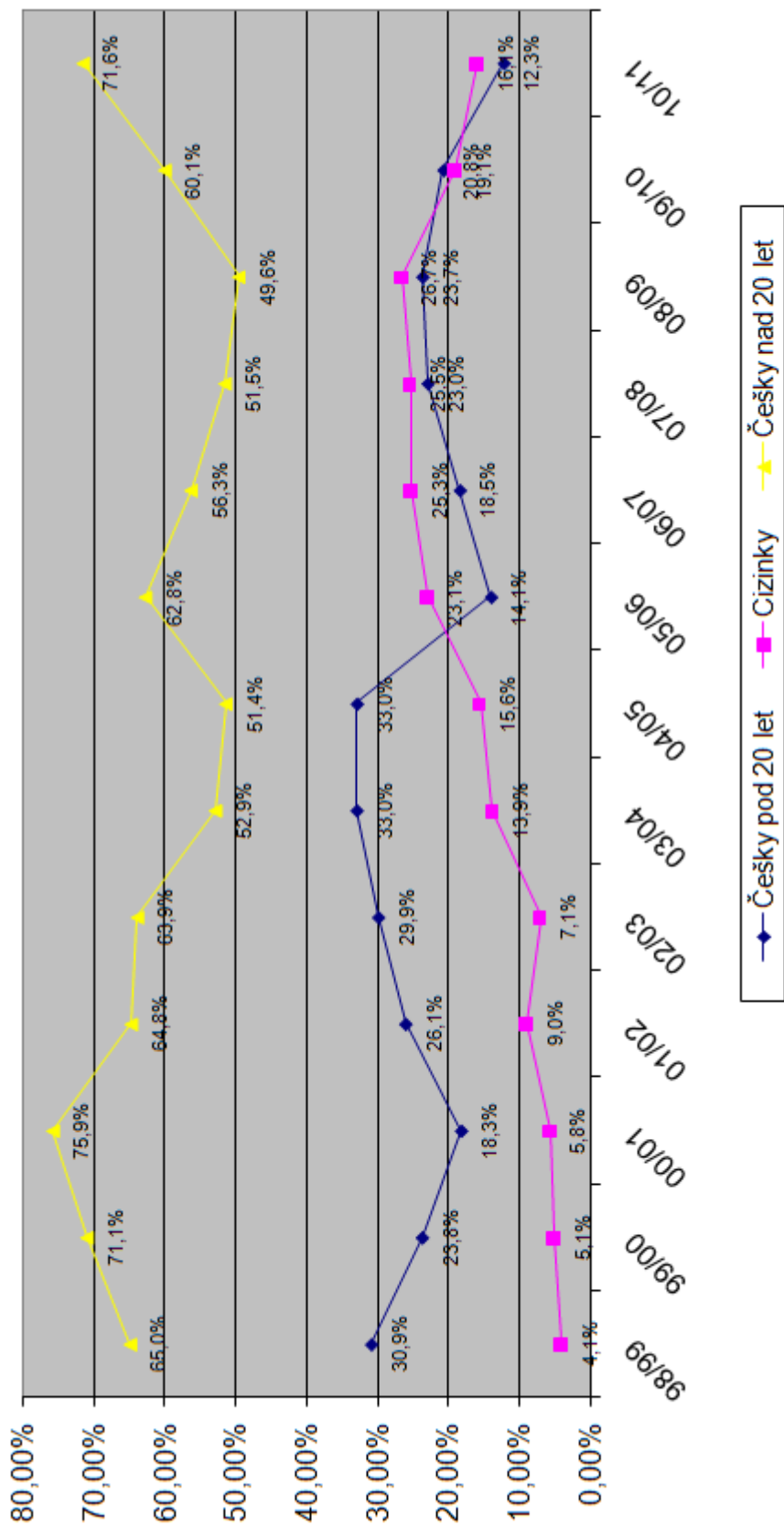
Tabulka 14: Procentuální poměr počtu odehraných minut hráček extraligy, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky pod 20 let	Cizinky	Češky nad 20 let
98/99	30,93%	4,12%	64,95%
99/00	23,79%	5,12%	71,09%
00/01	18,30%	5,79%	75,91%
01/02	26,13%	9,03%	64,81%
02/03	29,95%	7,10%	63,94%
03/04	32,99%	13,90%	52,88%
04/05	32,96%	15,63%	51,41%
05/06	14,09%	23,10%	62,81%
06/07	18,47%	25,33%	56,34%
07/08	23,00%	25,47%	51,52%
08/09	23,72%	26,71%	49,57%
09/10	20,77%	19,15%	60,08%
10/11	12,29%	16,07%	71,63%

Z Grafu 2 je patrné:

- Nárůst odehraných minut hráček z ciziny a jejich snížení v posledních dvou letech. Od sezon 1998/1999 až 2008/2009 se zvedl počet odehraných minut u cizinek 6,5 krát. V posledních dvou sezonách se tato hranice snížila o více než 10%.
- Hráčky nad 20 let zaznamenaly v odehraných minutách pokles ze 75,9% (v sezoně 2000/2001) pokles na 49,6% (2008/2009), tak v posledním ročníku se opět dostávají přes hranici 70%.
- Od sezony 2005/2006 klesl počet odehraných minut u hráček do dvaceti let pod minuty cizinek. Nejnižší procento minut zaznamenáváme v sezoně 2010/2011 – 12,3%

Graf 2: Procentuální poměr počtu odehraných minut hráček extraligy, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

6.2.3 Poměr počtu vstřelených bodů

Z vypracovaných statistických údajů jednotlivých ročníků u poměru počtu vstřelených bodů hráček v extralize nám vyplývá Tabulka 15.

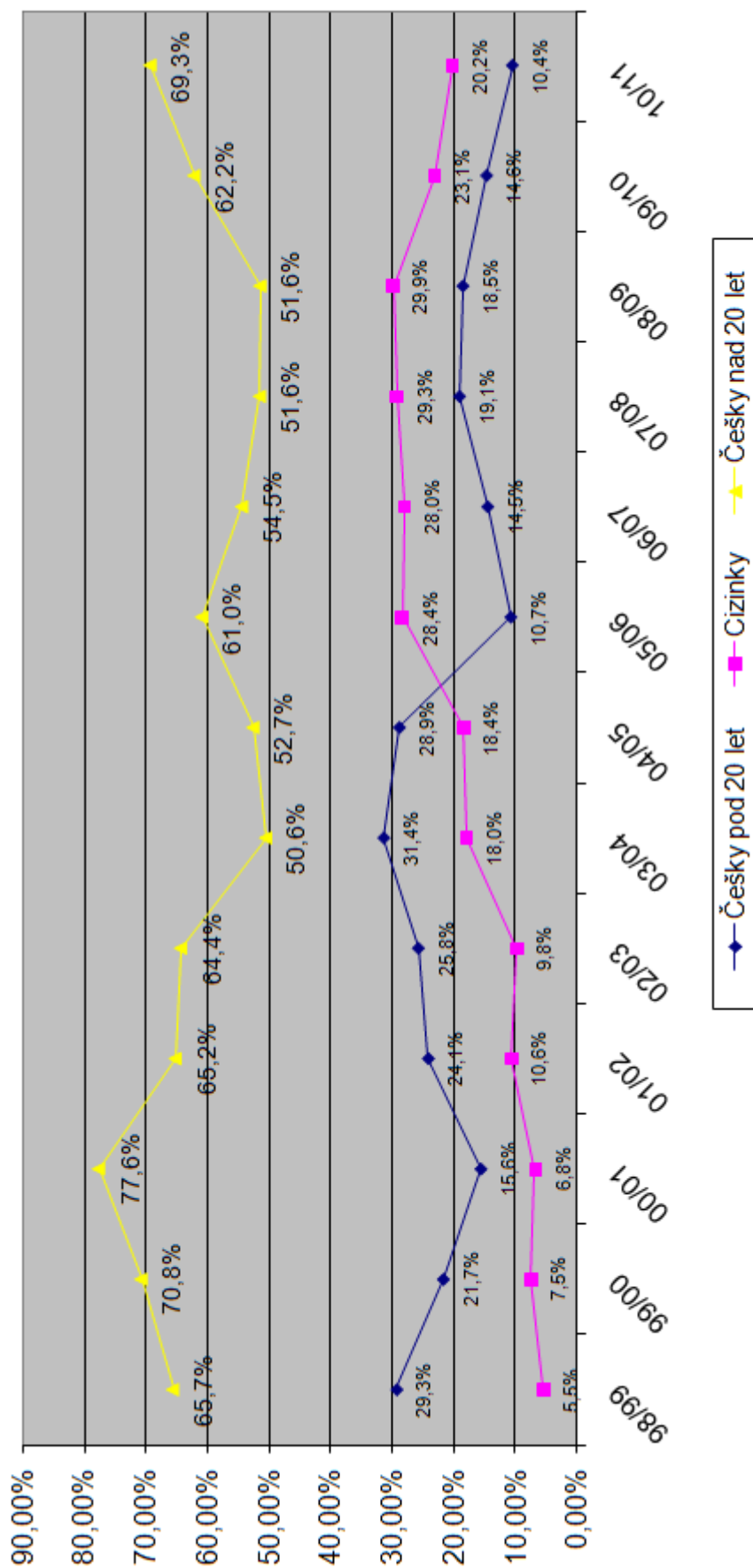
Tabulka 15: Procentuální poměr počtu vstřelených bodů hráček extraligy, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky pod 20 let	Cizinky	Češky nad 20 let
98/99	29,31%	5,46%	65,67%
99/00	21,70%	7,51%	70,79%
00/01	15,56%	6,82%	77,62%
01/02	24,15%	10,62%	65,23%
02/03	25,81%	9,82%	64,38%
03/04	31,42%	17,95%	50,62%
04/05	28,87%	18,42%	52,70%
05/06	10,68%	28,35%	60,97%
06/07	14,46%	28,01%	54,51%
07/08	19,08%	29,28%	51,64%
08/09	18,52%	29,89%	51,59%
09/10	14,64%	23,11%	62,25%
10/11	10,45%	20,23%	69,32%

Z Grafu 3 je patrné:

- Nárůst vstřelených bodů u hráček z ciziny až 5,5 krát (od sezon 1998/1999 do 2008/2009). A snížení tohoto počtu v posledních dvou letech z 29,9% na 20,2%.
- Hráčky na dvacet let drží hranici počtu vstřelených bodů nad padesáti procenty. Nejvyšší výsledek- 77,6% zaznamenáváme v sezoně 2000/2001, naopak nejnižší 50,6% v sezoně 2003/2004.
- Do sezony 2004/2005 dokázaly mladé hráčky nastřílet větší počet bodů než cizinky. Prudký pokles o 18,2% během sezony 2005/2006 tuto statistiku zcela obrátil a v posledním ročníku zaznamenáváme nejnižší údaj o počtu vstřelených bodů u hráček do dvaceti let- 10,4%.

Graf 3: Procentuální poměr počtu vstřelených bodů hráček extraligy, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

6.2.4 Poměr koeficientu užitečnosti (validity)

Z vypracovaných statistických údajů jednotlivých ročníků u poměru koeficientu užitečnosti hráček v extralize nám vyplývá Tabulka 16.

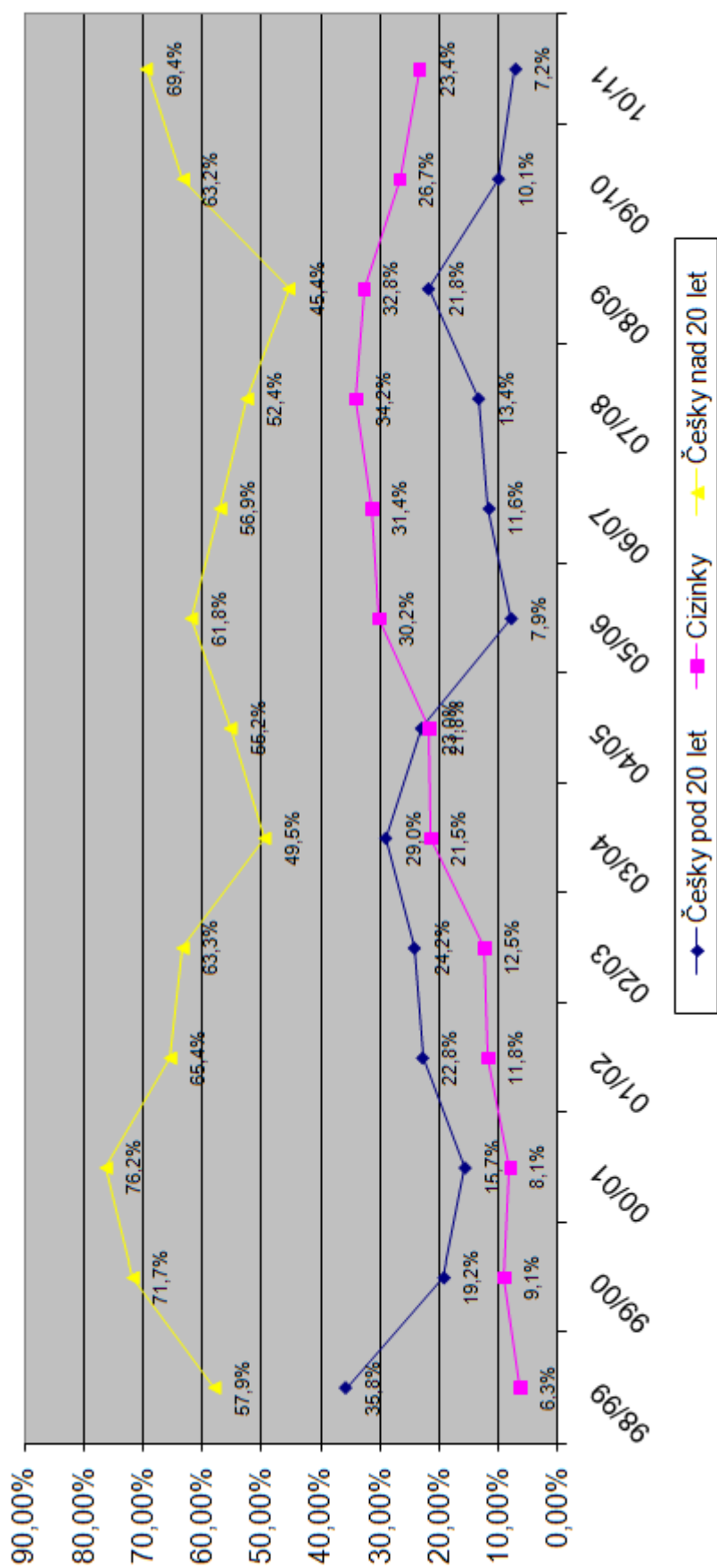
Tabulka 16: Procentuální poměr koeficientu užitečnosti hráček extraligy, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky pod 20 let	Cizinky	Češky nad 20 let
98/99	35,76%	6,33%	57,91%
99/00	19,21%	9,08%	71,71%
00/01	15,68%	8,07%	76,25%
01/02	22,82%	11,82%	65,37%
02/03	24,21%	12,48%	63,31%
03/04	29,03%	21,50%	49,47%
04/05	23,01%	21,76%	55,24%
05/06	7,92%	30,23%	61,84%
06/07	11,64%	31,41%	56,95%
07/08	13,41%	34,17%	52,42%
08/09	21,85%	32,79%	45,36%
09/10	10,05%	26,73%	63,22%
10/11	7,18%	23,37%	69,45%

Z Grafu 4 je patrné:

- Nárůst koeficientu užitečnosti u cizinek v rozmezí jedenácti sezon (1998/99 – 2008/09) z šestiprocentní hranice až přes 30%. A v posledních dvou sezonách pokles k hranici 25%.
- Pokles koeficientu užitečnosti u hráček nad dvacet let o 30,8% (nejvyšší hranice 76,2% v sezoně 00/01, nejnižší 45,4% v sezoně 08/09). V posledních dvou sezonách opětovné zvýšení až k hranici 70%.
- Výrazný pokles sledujeme v průběhu 13 let i u mladých hráček, když se z 35,8% validity dostáváme až na minimální hranici 7,2%.

Graf 4: Procentuální poměr koeficientu užitečnosti hráček extraligy, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

6.3 Zastoupení počtu hráček z ciziny a českých hráček ve sledovaných statistikách

Z webových stránek České basketbalové federace zpracoval autor statistická data z tzv. žebříčku hráčů. Zde jsme provedli rozdělení již pouze do dvou skupin – české hráčky a cizinky, neboť nás zajímal poměr těchto skupin v již zmíněných sledovaných charakteristikách. Postupně autor uvádí v tabulkách a grafech poměr deseti, dvaceti a třiceti nejlepších hráček ve sledovaných statistikách podle průměru na zápas.

6.3.1 Zastoupení 10 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách

Autor zaznamenává poměry statistických údajů českých hráček a cizinek mezi 10 nejlepšími hráčkami v pořadí počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, validita (Tabulka 17 - Tabulka 19). Pro lepší představu uvádí autor i grafické znázornění (Graf 5 - Graf 7).

- Mezi desítkou nejlepších hráček podle počtu odehraných minut mají výraznou převahu Češky do sezony 2006/2007 (do těchto statistik zasáhnou maximálně 2 cizinky za sezonu). O ročník později však dochází k převratu a poměru cizinky: Češky 6:4. Od ročníku 2008/09 opět ovládají statistiku Češky (Tabulka 17, Graf 5).
- Mezi desítkou nejlepších hráček podle počtu vstřelených bodů mají převahu české hráčky. Pouze dvakrát (v sezonách 05/06 a 08/09) byl poměr vyrovnaný (Tabulka 18, Graf 6).
- Mezi desítkou nejlepších hráček podle koeficientu užitečnosti mají cizinky z těchto zmiňovaných statistik největší zastoupení. Do sezony 2004/2005 dominují Češky, a kromě sezony 2009/2010 se poměry nejen přibližují a vyrovnávají, ale ve dvou ročnících (05/06 a 07/08) získávají převahu cizinky (Tabulka 19, Graf 5).

Tabulka 17: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	10	0
99/00	9	1
00/01	10	0
01/02	10	0
02/03	9	1
03/04	10	0
04/05	9	1
05/06	8	2
06/07	8	2
07/08	4	6
08/09	6	4
09/10	9	1
10/11	6	4

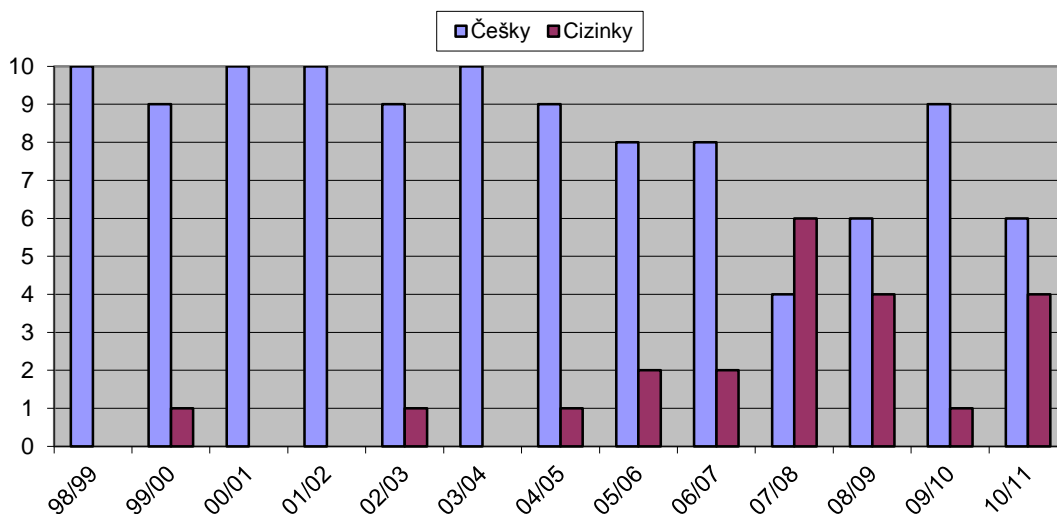
Tabulka 18: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	10	0
99/00	9	1
00/01	9	1
01/02	9	1
02/03	9	1
03/04	8	2
04/05	8	2
05/06	5	5
06/07	6	4
07/08	7	3
08/09	5	5
09/10	8	2
10/11	7	3

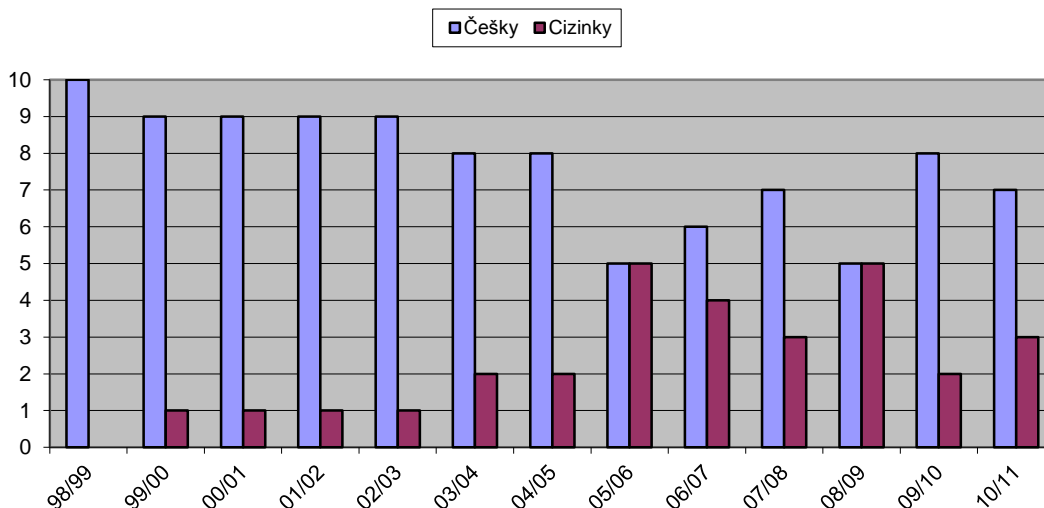
Tabulka 19: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	10	0
99/00	8	2
00/01	8	2
01/02	8	2
02/03	8	2
03/04	7	3
04/05	7	3
05/06	4	6
06/07	6	4
07/08	3	7
08/09	6	4
09/10	8	2
10/11	5	5

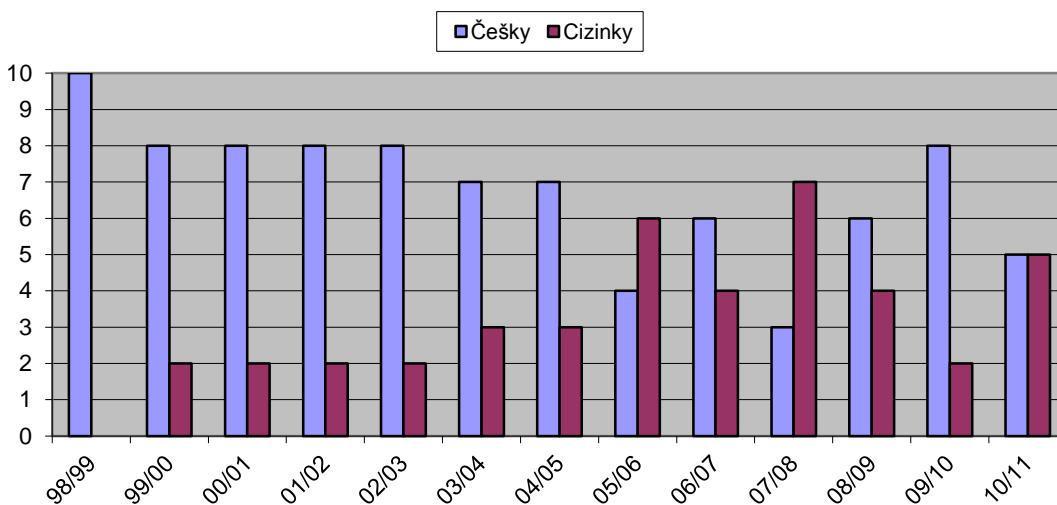
Graf 5: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Graf 6: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Graf 7: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

6.3.2 Zastoupení 20 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách

Autor zaznamenává poměry statistických údajů českých hráček a cizinek mezi 20 nejlepšími hráčkami v pořadí počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, validita (Tabulka 20 - Tabulka 22). Pro lepší představu uvádí autor i grafické znázornění (Graf 8 - Graf 10).

- I mezi dvacítkou nejlepších hráček podle počtu odehraných minut mají převahu vždy české hráčky. Nejbližší poměr Češky: cizinky 12:8 zaznamenáváme v sezoně 2007/08 (Tabulka 20, Graf 8).
- I mezi dvacítkou nejlepších hráček podle počtu vstřelených bodů mají převahu vždy české hráčky. Nejbližší poměr, který se opakuje celkem 4x (od sezony 05/06 až po sezonu 08/09), započítáváme Češky: cizinky 13:7 (Tabulka 21, Graf 5).
- Mezi dvacítkou nejlepších hráček podle koeficientu užitečnosti zaznamenáváme vyšší zastoupení cizinek. Češky však zde mají také převahu, i když ne tak výraznou, jako v předchozích dvou statistikách. Jedenkrát, v sezoně 2007/08, ovládají tuto statistiku cizinky poměrem 11:9 (Tabulka 22, Graf 10).

Tabulka 20: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	20	0
99/00	19	1
00/01	20	0
01/02	19	1
02/03	19	1
03/04	18	2
04/05	17	3
05/06	16	4
06/07	14	6
07/08	12	8
08/09	14	6
09/10	18	2
10/11	13	7

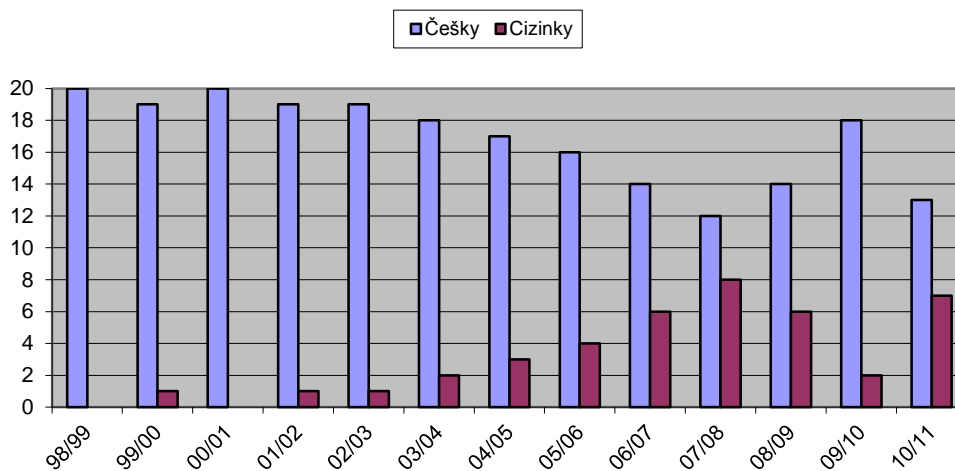
Tabulka 21: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	20	0
99/00	18	2
00/01	18	2
01/02	19	1
02/03	17	3
03/04	15	5
04/05	16	4
05/06	13	7
06/07	13	7
07/08	13	7
08/09	13	7
09/10	15	5
10/11	14	6

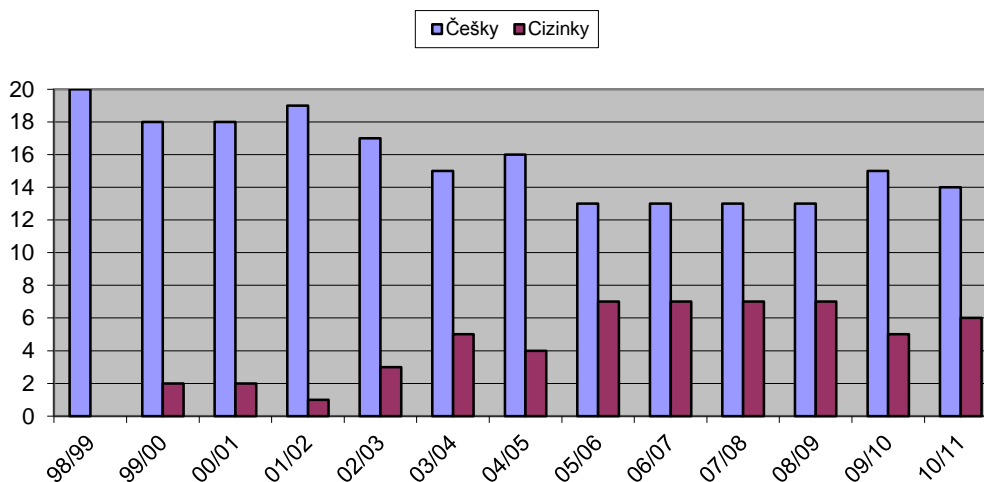
Tabulka 22: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	17	3
99/00	18	2
00/01	18	2
01/02	16	4
02/03	16	4
03/04	14	6
04/05	14	6
05/06	11	9
06/07	12	8
07/08	9	11
08/09	12	8
09/10	13	7
10/11	13	7

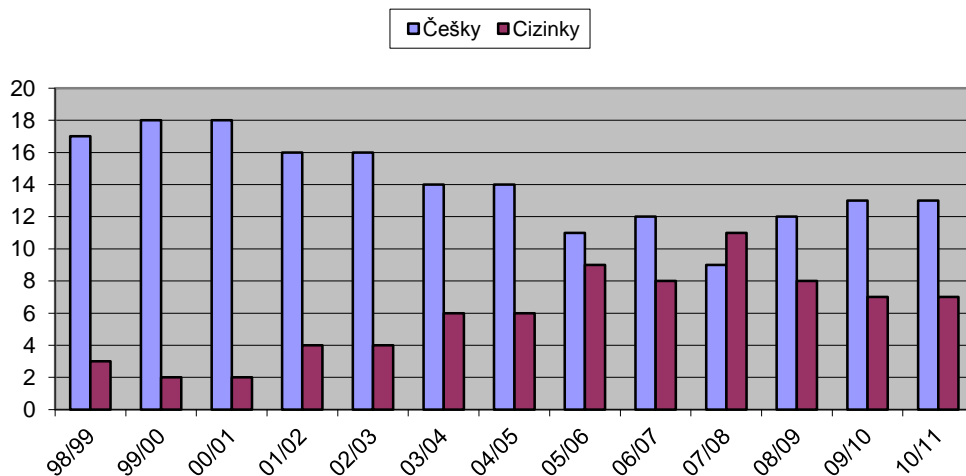
Graf 8: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Graf 9: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Graf 10: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

6.3.3 Zastoupení 30 nejlepších hráček ve sledovaných statistikách

Autor zaznamenává poměry statistických údajů českých hráček a cizinek mezi 20 nejlepšími hráčkami v pořadí počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, validita (Tabulka 23 - Tabulka 25). Pro lepší představu uvádí autor i grafické znázornění (Graf 11 - Graf 13).

- A také mezi třicítkou nejlepších hráček podle počtu odehraných minut mají převahu vždy české hráčky. Nejbližší poměr zaznamenáváme v sezoně 07/08 – Češky: cizinky 20:10 (Tabulka 23, Graf 11).
- A také mezi třicítkou nejlepších hráček podle počtu vstřelených bodů mají převahu vždy Češky. Nevíce cizinek- 11, figurovalo v nejlepší třicítce v sezoně 07/08 (Tabulka 24, Graf 12).
- Kromě jediného vyrovnaného ročníku 2008/2009 měly české hráčky převahu mezi třicítkou nejlepších hráček v koeficientu užitečnosti. Ovšem v každém z těchto uvedených 13 ročníků se povedlo minimálně dvěma cizinkám propracovat mezi 30 nejlepších hráček sezony (Tabulka 25, Graf 13).

Tabulka 23: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	29	1
99/00	28	2
00/01	29	1
01/02	28	2
02/03	29	1
03/04	27	3
04/05	26	6
05/06	21	9
06/07	22	8
07/08	20	10
08/09	22	8
09/10	24	6
10/11	22	8

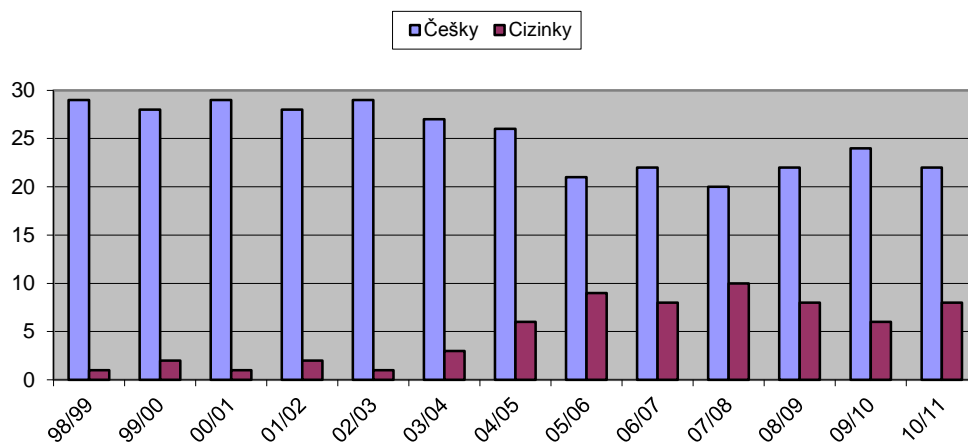
Tabulka 24: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	30	0
99/00	28	2
00/01	28	2
01/02	27	3
02/03	27	3
03/04	22	8
04/05	22	8
05/06	21	9
06/07	21	9
07/08	19	11
08/09	21	9
09/10	21	9
10/11	24	6

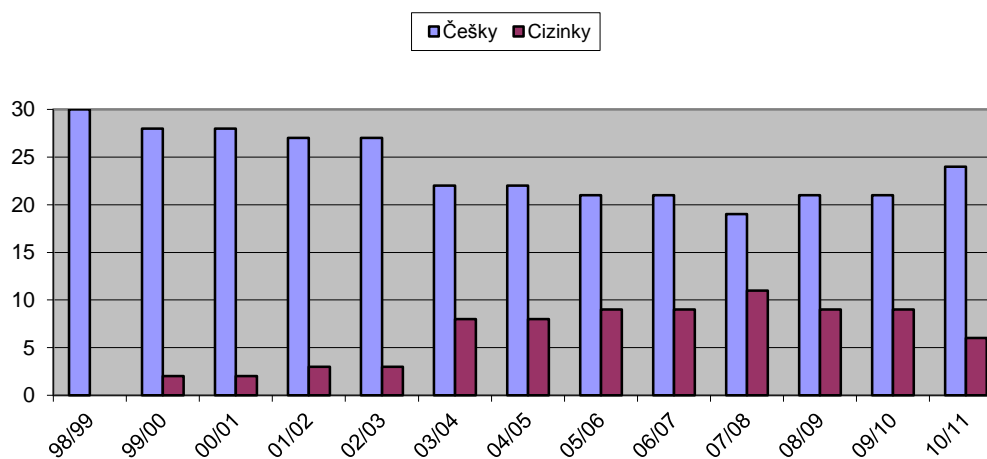
Tabulka 25: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Sezona	Češky	Cizinky
98/99	27	3
99/00	27	3
00/01	28	2
01/02	26	4
02/03	26	4
03/04	22	8
04/05	24	6
05/06	19	11
06/07	17	13
07/08	16	14
08/09	15	15
09/10	18	12
10/11	21	9

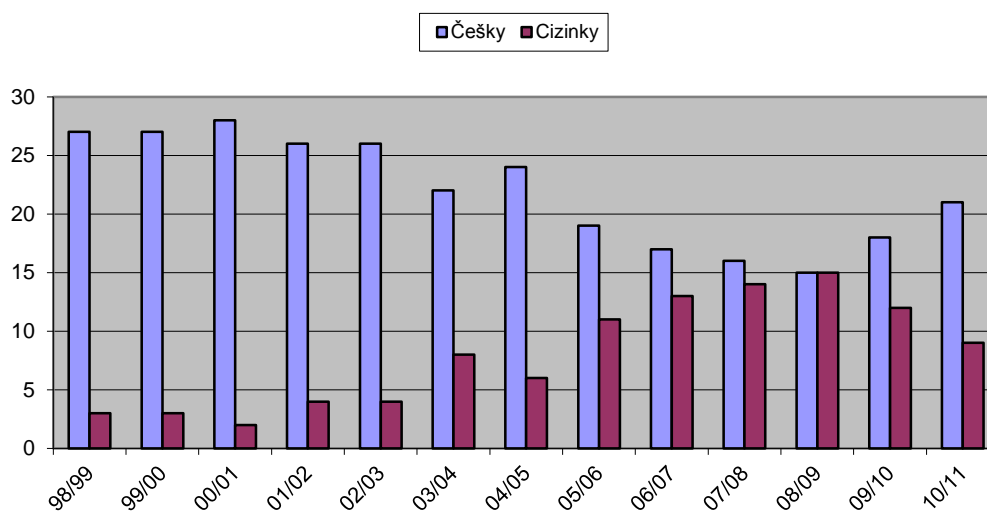
Graf 11: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Graf 12: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

Graf 13: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti, (www.cbf.cz, Získáno 2011)

6.3.4 Vyhodnocení zastoupení nejlepších hráček ve sledovaných statistikách

Ze zpracovaných grafů (Graf 5 - Graf 13) a tabulek (Tabulka 17- Tabulka 25) nám vyplynulo, že cizinky od sezony 1998/1999 sice více promlouvají do celkových statistik, ovšem hlavní a významnou roli stále tvoří české hráčky. Abychom získali údaje o číselné převaze ve všech ukazatelích, vytvoříme matematickou rovnici a poté, pohledem do grafů (Graf 5 - Graf 13), porovnáme převahu Češek proti cizinkám.

Vynásobíme-li počet sezon (13), počtem sledovaných charakteristik (3- počet odehraných minut, počet vstřelených bodů, koeficient užitečnosti) a počtem ukazatelů statistik (3 – desítka, dvacítká a třicítka nejlepších hráček), dostaneme se na číslo 117 (rovnice $13 \times 3 \times 3 = 117$).

Z celkových 117 možností byly cizinky lepší 3x v zastoupení deseti nejlepších hráček (sezona 2007/2008 - odehrané minuty; 05/06 a 07/08 - validita) a 1x v zastoupení ve dvacíctce nejlepších (07/08 - validita). V zastoupení deseti nejlepších hráček nacházíme bilanci 3x vyrovnanou (05/06 a 08/09 - vstřelené body; 10/11 - validita) a 1x je vyrovnaná v zastoupení třiceti nejlepších hráček (08/09 – validita).

Podle našich výpočtů tak české basketbalistky potvrdily převahu ve 109 ze 117 případů (93 procent). Ve zbylých osmi případech byla 4x bilance vyrovnaná a ve čtyřech případech měly převahu ve statistikách mezi desítkou, dvacítkou a třicítkou nejlepších hráček převahu cizinky.

7 Diskuze

Z výsledné tabulky (Tabulka 13) a grafu (Graf 1) je patrný nárůst hráček z ciziny (hypotéza 1). Zaznamenáváme nízký počet cizinek do sezony 2002/2003, jejich následný prudký nárůst do sezony 2008/2009 a poté opětovné snížení jejich počtu. Nárůst může být zapříčiněn reprezentačními úspěchy družstva žen České Republiky - získáním stříbrné medaile na Mistrovství Evropy v Řecku 2003 a vítězstvím na stejné akci o 2 roky později v Turecku (viz Tabulka 26). Se zvýšeným zájmem o Ženskou basketbalovou ligu, napočítáváme největší počet 32 hráček z ciziny v sezoně 2007/2008, kterou hrálo celkově 10 družstev (viz Obrázek 10). Pro představu udáváme i informace od Berbera a Turca (2012), kteří zjistili, že ve Španělské lize žen (14 týmů) v sezoně 2010/11 byly průměrně 2-3 cizinky/ tým a v Turecké lize žen (12 týmů) ve stejné sezoně byla z ciziny každá třetí hráčka (54 cizinek ze 164). Naopak, za snížením počtu zahraničních hráček v ŽBL za poslední dvě sezony může stát světová finanční krize a šetření financí v basketbalových klubech.

Jestliže rostl počet hráček z ciziny, začal stoupat také jejich vliv na konečné statistiky (hypotéza 3; Graf 5 - Graf 13, Tabulka 17 - Tabulka 25). A s tím také souvisí nižší zapojení mladších hráček do sestavy, a také jejich nižší využitelnost (hypotéza 2, Graf 1- Graf 4, Tabulka 13- Tabulka 16). Procentuálně počet mladších hráček neklesl pod počet hráček z ciziny, ovšem ve sledovaných statistikách (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) od sezony 2005/2006 již mladší hráčky oproti cizinkám zaostávají (Graf 2 - Graf 4). Můžeme tedy konstatovat, že se nám potvrdily všechny 3 stanovené hypotézy.

Zásadní zprávou zůstává, že hlavní slovo si v českém basketbalu stále ještě berou české starší hráčky. Jaký to přináší úspěch reprezentační úrovni, můžeme posoudit v přehledu umístění reprezentace družstva žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích (viz Tabulka 26). České basketbalistky bezpochyby patří ke světové špičce, ale k tomu okamžitě nastává závažná otázka: „Jak dlouho se v ní udrží?“ Dříve, či později bude muset být současná, na mezinárodním poli velmi úspěšná, generace basketbalistek, vystřídána další generací.

Tabulka 26: Přehled umístění reprezentace žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích, (www.archive.fiba.com, Získáno 2012)

MS	Pořadatel	Umístění	ME	Pořadatel	Umístění	OH	Pořadatel	Umístění
1998	Německo	neúčast	1999	Polsko	5	2000	Austrálie	neúčast
2002	Čína	neúčast	2001	Francie	9	2004	Řecko	5
2006	Brazílie	7	2003	Řecko	2	2008	Čína	7
2010	ČR	2	2005	Turecko	1			
			2007	Itálie	5			
			2009	Lotyšsko	9			
			2011	Polsko	4			

A právě další mladé hráčky budou, ať se nám to líbí nebo ne, základním stavebním kamenem reprezentace. Jenže aby se tak stalo, je potřeba získávat zkušenosti a herní praxi v těžkých zápasech na vysoké úrovni. Proti této situaci však hovoří v mnohých případech tlaky ze strany sponzorů, majitelů, nebo vedení. A preferování okamžitých výsledků před dlouhodobější prací. Aby se toho dosáhlo hned, sáhne klub k angažování hotové, finančně dostupné, zahraniční hráčky a situaci vyřeší.

Velmi důležitou roli nám tu hraje práce s mládeží, na které by se mělo neustále pracovat. Je potřeba dodat, že mladší hráčky nesmí „dostat nic zadarmo.“ Své místo v sestavě si musí vybojovat, a nejen talentem, ale i svou vlastní pílí, ho i uhájit.

V neposlední řadě rozhoduje také finanční situace klubů a basketbalového svazu a také zájem o basketbal v České republice.

Porovnáme-li navíc ještě situaci mezi ženským a mužským basketbalem v ČR, tak rozdíl najdeme v:

- Finanční situaci. Pro informaci uvádíme porovnání rozpočtů několika basketbalových klubů mužů a žen z různých sezon (viz Tabulka 29). Z důvodu citlivosti údajů a nedostupnosti materiálů uvádíme pouze odhady rozpočtů a zdroje, ze kterých čerpáme. Ve dvou případech nám informaci potvrdil samotný klub.
- Zájmu fanoušků o ženský basketbal, který není tak veliký jako o basketbal mužský. K porovnání nám poslouží údaje z poloviny sezony 2010/2011 mužské basketbalové ligy a údaje dodané od klubů z ženské basketbalové soutěže (viz Tabulka 28).
- Převaze ve vysílání mužských utkání v televizi oproti utkání žen (viz Tabulka 27).

Tabulka 27: Přehled odvysílaných basketbalových utkání sezony 2011/2012 v televizi od 27. 9. 2011 do 27. 3. 2012, (www.ceskatelevize.cz, Získáno 2012)

	NBL / ŽBL	Český pohár	Euroliga	VTB liga	EuroCup	Challenge cup
Muži	8	1	36	6	6	2
Ženy	2	1	7	X*	X*	X*

Poznámka: *ženy tuto soutěž nehrají

Tabulka 28: Porovnání odhadovaného průměrného počtu diváků na utkání ve vybraných klubech ČR (Získáno 2012)

	Sezona	Klub	Průměrný počet diváků na utkání	Zdroj
Muži	2010/2011	Brno	cca 400	(www.basketbal.cz, 2010)
	2010/2011	Pardubice	cca 1600	(www.basketbal.cz, 2011)
	2010/2011	Ostrava	cca 1000	(www.basketbal.cz, 2011)
	2010/2011	USK Praha	cca 400	(www.basketbal.cz, 2011)
	2010/2011	Plzeň	600 - 800	(www.basketbal.cz, 2011)
Ženy	2011/2012	HK	cca 350	Klub Sokol Hradec Králové*
	rok 2011	Pardubice	250 - 350	Klub BK Pliska Studánka Pardubice*

Poznámka: *údaje potvrzené klubem

A například v zámořské ženské Women's National Basketball Association (dále WNBA) činila, podle Berbera a Turca (2012), v sezoně 1998 průměrná návštěva 11000 diváků na utkání, která klesla na 7800 v sezoně 2011.

Tabulka 29: Porovnání odhadovaných rozpočtů vybraných basketbalových klubů ČR (Získáno 2012)

	Sezona	Klub	Odhadovaný rozpočet	Zdroj
Muži	2010/2011	Nymburk	cca 60 mil. Kč	(www.ihned.cz, 2010)
	2011/2012	Pardubice	cca 28 mil. Kč	(www.idnes.cz, 2012)
	2011/2012	Ústí nad Labem	cca 10 mil. Kč	(www.idnes.cz, 2011)
	2007/2008	Pardubice	cca 14 mil. Kč	(www.natlandgroup.com, 2007), (www.idnes.cz, 2012)
Ženy	2009/2010	USK Praha	cca 40 mil. Kč	(www.valosunbrno.cz, 2010)
	2005/2006	Brno	cca 50 mil. Kč	(www.ihned.cz, 2010)
	2011/2012	HK	cca 6 mil. Kč	Klub Sokol Hradec Králové*
	2010/2011	Pardubice	cca 5 mil. Kč	Klub BK Pliska Studánka Pardubice*

Poznámka: *údaje potvrzené klubem

Co se zahraničních rozpočtů týče, tak podle Berbera a Turca (2012) rozpočet ženského basketbalového klubu Kaunas Viči Aistės byl v sezoně 2010/11 cca 1320000 Litevských litas (dále Lt, cca 9240000 Kč, červen 2011) a klubu Klaipėdos Leminkainen cca 900000 Lt (cca 6300000 Kč, červen 2011). V červnu 2011 se pohyboval kurz této měny v poměru kolem 7 Kč za 1 Lt (www.cnb.cz, Získáno 2012).

Odhadovaný rozpočet tureckého klubu Besiktas Cola Turca v sezoně 2010/2011 činil cca 500000 Euro (cca 12150000 Kč, červen 2011). V červnu 2011 se pohyboval kurz Eura v poměru kolem 24,3 Kč za 1 Euro (www.cnb.cz, Získáno 2012).

V našich podmínkách, podle našeho zjištění, disponovalo družstvo žen Brna rozpočtem kolem 50 milionů korun v sezoně 2005/2006 (www.ihned.cz, 2010).

Zhodnotíme-li celkovou situaci v ŽBL, tak ekonomická situace dokáže vytvořit jedno, maximálně však dvě družstva, která jsou schopna s pomocí hráček z ciziny, konkurovat nejvyšší evropské basketbalové špičce. Zároveň však tato družstva potvrzují svou dominanci v domácí basketbalové soutěži, což může vést ke sníženému zájmu ze strany diváků a sponzorů.

Pozitivem určitě zůstává, že tu nejvýznamnější roli v nejvyšší soutěži hrají české hráčky. Přestože s příchodem 21. století stále více týmů ŽBL začalo využívat služeb cizinek, počet mladších hráček byl stále vyšší než počet zkušených zahraničních opor. Trendy ovšem nasvědčovaly tomu, že cizinky do konečných statistik (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) promlouvaly od sezony 2005/2006 více, než mladší hráčky. V posledních dvou ročnících se v ŽBL však snížil jak počet mladších hráček, tak i počet cizinek. Tuto skutečnost si lze vysvětlit tím, že zahraniční hráčky představují vyšší finanční zátěž na straně jedné a nižší množství mladých talentových hráček, které by byly připraveny nastoupit do nejvyšší soutěže, na straně druhé.

Jestliže bylo v úvodu napsáno, že práce má varovat nebo vzbuzovat naději, tak za varování považujeme snižující se počet mladších českých hráček v Ženské basketbalové lize. Jako naději však vidíme, že česká liga stále patří českým hráčkám.

8 Závěr

Tato bakalářská práce potvrdila všechny naše stanovené hypotézy. Došli jsme k závěru, že hlavní roli v ženském basketbalu v započítaných třinácti sezonách tvoří české hráčky starší 20 let. Zaznamenáváme, že od sezony 1998/1999 dynamicky stoupal počet zapojených hráček z ciziny až do sezony 2008/2009. Konkrétně z 6,5 % na 25,4 %, což samozřejmě má dopad na snižování využití českých hráček. Tímto se nám tedy potvrdila hypotéza 1, ve které jsme nárůst hráček z ciziny očekávali.

Za poslední dva ročníky ovšem nastal částečný obrat. I vinou světové finanční krize se snížil počet cizinek na 12,7 %. V sezonách 2009/2010 a 2010/2011 se však také snížil počet českých hráček do 20 let a zvýšil se počet hráček starších přes 20 let.

Dřívější znatelná převaha ve sledovaných charakteristikách mladších hráček do 20 let, oproti cizinkám, se začala pomalu, ale jistě snižovat. Od sezony 2005/2006 již v některých ukazatelích tuto převahu vidáme u hráček z ciziny. Proto můžeme potvrdit i hypotézu číslo 2, ve které jsme se domnívali, že nastane snížení statistických údajů (odehrané minuty, vstřelené body, užitečnost) u hráček do dvaceti let v rozmezí sezon 1998/1999 – 2010/2011.

Zhodnotíme-li základní stanovené ukazatele- počet odehraných minut, počet vstřelených bodů a koeficient užitečnosti, tak nejvyšší přírůstky u cizinek vykazuje poslední jmenovaná statistika - koeficient užitečnosti. Zjistili jsme, že mezi desítkou, dvacítkou a třicítkou nejlepších hráček po každém odehraném ročníku ve sledovaných charakteristikách drží České hráčky za 13 let převahu. V několika případech je tato převaha narušena a právě v hodnocení validity se nejvíce přibližuje. Zvýšení počtu cizinek v těchto ukazatelích zaznamenáváme především od sezony 2005/2006 a taktéž můžeme konstatovat, že se potvrdila i hypotéza číslo 3, když jsme v těchto sledovaných statistikách zvýšené zastoupení cizinek předem předpokládali.

Výsledky výzkumu budou prezentovány i v odborném časopise. A protože se basketbal neustále zrychluje a jsou kladeny větší nároky na kondiční stránku, popisuje autor v teoretické části poznatky ze sportovního tréninku, které mohou poukázat na vylepšení těchto zmiňovaných atributů.

Práce zhodnotila problematiku současných trendů a vývoje struktur ženských basketbalových družstev v ŽBL a ukázala, že hlavní roli v této soutěži tvoří české hráčky starší 20 let.

Referenční seznam literatury

- Alter, M. J., 1999. *311 protahovacích cviků pro 41 sportů*. Praha: Grada Publishing.
- Bubák, J., 2010. *Národnostní struktura hráčů extraligy mužů v basketbalu od roku 1998 a její dopad na basketbal v České republice (Diplomová práce)*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
- Čermáková, A. & Střeleček, F., 1995. *Statistika I.* České Budějovice: JU ZF České Budějovice.
- Dovalil, J., 2008. *Lexikon sportovního tréninku*. Praha: Karolinum.
- Fořt, P., 2002. *Sport a správná výživa*. Praha: Ikar.
- Frömel, K., 2002. *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Jirka, Z., 1990. *Regenerace a sport*. Praha: Olympia.
- Konopka, P., 2004. *Sportovní výživa*. České Budějovice: Koop.
- Křištofič, J., 2007. *Kondiční trénink*. Praha: Grada Publishing.
- Landa, P., 2004. *Cyklistika: trénink a jeho plánování*. Praha: Grada Publishing.
- Legrand, L. & Rat, M., 2002. *Basketbal*. Bratislava: Mladé letá.
- Martens, R., 2006. *Úspěšný trenér*. Praha: Grada Publishing.
- Perič, T. & Dovalil, J., 2010. *Sportovní trénink*. Praha: Grada Publishing.
- Pokorná, E. & Kandrác, R., 2011. *Anglicko-český, německo-český a česko-německo-anglický slovník sportovního tréninku*. Praha: Grada Publishing.
- Tlapák, P., 2008. *Tvarování těla pro muže a ženy*. Praha: ARSCI.
- Tvrzník, A., Soumar, L. & Soulek, I., 2004. *Běhání*. Praha: Grada Publishing.

Elektronické zdroje

- Berber, S. & Turco, D. M., 2012. *Globalisation and Women's Professional Basketball*. [Online]
Dostupný na:
http://www.ijsmart.eu/onlinepic/vol8_a%20Douglas%20Michele%20TURCO.pdf
[Přístup získán 19 Březen 2012].

www.archive.fiba.com, 2012. *archive.fiba.com*. [Online]
Dostupný na: <http://archive.fiba.com/pages/eng/fa/p/tid/2612//teams.html>
[Přístup získán 26 Březen 2012].

www.basketbal.cz, 2010. *basketbal.cz*. [Online]
Dostupný na: <http://basketbal.cz/9671-kritizovany-hraci-system-mnbl-fanousky-zatim-neodradil-1-dil.html>
[Přístup získán 26 Březen 2012].

www.basketbal.cz, 2011. *basketbal.cz*. [Online]
Dostupný na: <http://basketbal.cz/9693.html>
[Přístup získán 27 Březen 2012].

www.basketbal.cz, 2011. *Jací jsou basketbalisté běžci?*. [Online]
Dostupný na: <http://basketbal.cz/11610.html>
[Přístup získán 4 Únor 2012].

www.cbf.cz, 2011. *Česká basketbalová federace*. [Online]
Dostupný na: www.cbf.cz
[Přístup získán 2 Červen 2011].

www.cbf.cz, 2012. *Vysvětlivky*. [Online]
Dostupný na: <http://www.cbf.cz/souteze/vysvetlivky.html>
[Přístup získán 10 Březen 2012].

www.ceskatelevize.cz, 2012. *ivysílání.cz*. [Online]
Dostupný na: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10162222914-basketbal/>
[Přístup získán 27 Březen 2012].

www.cnb.cz, 2012. *Česká národní banka*. [Online]
Dostupný na:
http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp
[Přístup získán 21 Duben 2012].

www.e-basket.cz, 2012. *e-basket.cz*. [Online]
Dostupný na: <http://www.e-basket.cz/data/newsletter/2012/02-2012.pdf>
[Přístup získán 26 Únor 2012].

www.fairhokej.cz, 2012. *fairhokej.cz*. [Online]
Dostupný na: <http://www.fairhokej.cz/>
[Přístup získán 27 Únor 2012].

www.idnes.cz, 2011. *basket.idnes.cz*. [Online]
Dostupný na: http://basket.idnes.cz/basketbal-v-usti-sehnal-miliony-slavi-posiluje-a-prekvapuje-plm-/nbl.aspx?c=A111208_1697900_nbl_ten
[Přístup získán 26 Březen 2012].

www.idnes.cz, 2012. *pardubice.idnes.cz*. [Online]
Dostupný na: http://pardubice.idnes.cz/uspechem-ke-krachu-pardubicky-basketbal-priznava-financni-potize-p9i-/pardubice-zpravy.aspx?c=A120204_1727711_nbl_ten
[Přístup získán 26 Březen 2012].

www.ihned.cz, 2010. *sport.ihned.cz*. [Online]
Dostupný na: <http://sport.ihned.cz/c1-46793970-cesky-basket-je-na-vrcholu-i-u-dna-a-ve-stinu-fotbalu-a-hokeje>
[Přístup získán 23 leden 2012].

www.natlandgroup.com, 2007. *Natland*. [Online]
Dostupný na: <http://www.natlandgroup.com/cz/novinky/investicni-skupina-natland-vstoupila-do-pardubickeho-basketbalu-37/>
[Přístup získán 26 Březen 2012].

www.valosunbrno.cz, 2010. *Valosun Brno*. [Online]
Dostupný na: <http://www.valosunbrno.cz/index.php?strana=clanek&id=367>
[Přístup získán 26 Březen 2012].

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled energetických systémů a kondičních schopností v basketbalu.....	12
Tabulka 2: Metody rozvoje síly	13
Tabulka 3: Rozdělení vytrvalosti podle délky trvání.....	15
Tabulka 4: Koordinační schopnosti	16
Tabulka 5: Prostředky pro regulaci předstartovních stavů	23
Tabulka 6: Faktory ovlivňující výživu.....	29
Tabulka 7: Pravidla pro racionální stravu	29
Tabulka 8: Přehled vitaminů a jejich zdroje a funkce	31
Tabulka 9: Přehled minerálů a stopových prvků	32
Tabulka 10: Symptomy v důsledku ztráty tělesných tekutin	33
Tabulka 11: Výběr tekutin podávaných během zátěže	33
Tabulka 12: Zkratky statistických kategorií	40
Tabulka 13: Procentuální poměr počtu hráček extraligy	58
Tabulka 14: Procentuální poměr počtu odehraných minut hráček extraligy	60
Tabulka 15: Procentuální poměr počtu vstřelených bodů hráček extraligy.....	62
Tabulka 16: Procentuální poměr koeficientu užitečnosti hráček extraligy.....	64
Tabulka 17: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut ..	67
Tabulka 18: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů	67
Tabulka 19: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti	67
Tabulka 20: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut ..	70
Tabulka 21: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů	70
Tabulka 22: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti	70
Tabulka 23: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut ..	73
Tabulka 24: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů	73
Tabulka 25: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti	73
Tabulka 26: Přehled umístění reprezentace žen od roku 1998 na významných basketbalových akcích	77
Tabulka 27: Přehled odvysílaných basketbalových utkání sezony 2011/2012 v televizi od 27. 9. 2011 do 27. 3. 2012	78
Tabulka 28: Porovnání odhadovaného průměrného počtu diváků na utkání ve vybraných klubech ČR	78
Tabulka 29: Porovnání odhadovaných rozpočtů vybraných basketbalových klubů ČR.	78

Seznam grafů

Graf 1: Procentuální poměr počtu hráček extraligy	59
Graf 2: Procentuální poměr počtu odehraných minut hráček extraligy	61
Graf 3: Procentuální poměr počtu vstřelených bodů hráček extraligy	63
Graf 4: Procentuální poměr koeficientu užitečnosti hráček extraligy	65
Graf 5: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut	68
Graf 6: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů.....	68
Graf 7: Zastoupení 10 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti	68
Graf 8: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut	71
Graf 9: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů.....	71
Graf 10: Zastoupení 20 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti	71
Graf 11: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce odehraných minut	74
Graf 12: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvíce vstřelených bodů.....	74
Graf 13: Zastoupení 30 nejlepších hráček podle počtu nejvyššího koeficientu užitečnosti	74

Seznam obrázků

Obrázek 1: Statistika sezony 1998/1999	45
Obrázek 2: Statistika sezony 1999/2000	46
Obrázek 3: Statistika sezony 2000/2001	47
Obrázek 4: Statistika sezony 2001/2002	48
Obrázek 5: Statistika sezony 2002/2003	49
Obrázek 6: Statistika sezony 2003/2004	50
Obrázek 7: Statistika sezony 2004/2005	51
Obrázek 8: Statistika sezony 2005/2006	52
Obrázek 9: Statistika sezony 2006/2007	53
Obrázek 10: Statistika sezony 2007/2008	54
Obrázek 11: Statistika sezony 2008/2009	55
Obrázek 12: Statistika sezony 2009/2010	56
Obrázek 13: Statistika sezony 2010/2011	57

Seznam zkratek

ŽBL - Ženská basketbalová liga

NBL - Národní basketbalová liga mužů

ČBF - Česká basketbalová federace

ME - Mistrovství Evropy

OH - Olympijské hry

MS - Mistrovství světa

NBA - Národní basketbalová asociace (*National basketball asociation*)

FIBA – Mezinárodní basketbalová federace (*International basketball federation*)

EUROLIGA – Evropská basketbalová liga

WNBA – Ženská národní basketbalová asociace (*Women's National Basketball Association*)

Lt – Litevský litas